

CUPRINS:

- DE CE NU SE APLICĂ LA RÂMNICU VÂLCEA LEGEA 186 DIN 2003... Petre CICHIRDAN.....pag.1
- LEGEA 186 DIN 2003 PRIVIND SUSȚINEREA ȘI PROMOVAREA CULTURII SCRISEpag.1
- DODII DE TOAMNĂ EROISMULUI LA CENTENAR Mihai SPORIȘ.....pag.2
- AUREL I. ROGOJAN: „FACTORUL INTERN”! Simion PETREpag.3
- AUREL-SERGIU MARINESCU, UN DECENIU DE LA TRECEREA ÎN NEFIINȚĂ pcickirdan.....pag.4
- LA DRUM Larisa CALMUTSCHI.....pag.5
- VÂLCENII FRAȚI BUNI CU ARDELENII, CU BASARABENII ȘI CU BUCOVINENII Octavian POPESCU.....pag.6
- CĂLIMĂNELTI-CĂCIULATA ÎN PERIOADA 1950-1990 Gheorghe MĂMULARU.....pag.7
- CREATIVITATEA ÎN LIMBAJUL TINERILOR ANCA NICOLETA BOROȘANU.....pag.8
- COMUNICAREA PĂRINTE-ADOLESCENT Maria BUTUȘINĂ.....pag.8
- POEZII Andreea Cristina CĂLINESCU.....pag.8
- POEZII Miruna BĂIȚOIU.....pag.9
- POEZII Larisa Cristina CĂPRUCI.....pag.9
- „FLUTURI SĂRUTÂNDU-SE”... Elena Natalia CĂLINESCU.....pag.9
- MARI CREATORI REPETENȚI... Teofil PREDA.....pag.10
- ȘI DACĂ ÎNTREG ÎNVĂȚĂMÂNTUL... S-PC.....pag.10
- CIRCULAȚIA LITERELOR MACARIENE DE LA TIPARNIȚA BISTRITĂNEANĂ LA TÂRGOVIȘTE Arhim. Veniamin MICLE.....pag.11
- APA PRIMORDIALĂ Gabriel GIB.....pag.13
- UNELE CONTROVERSE ÎN JURUL ZILEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI Gheorghe PANTELIMON.....pag.14
- COMPANIE, ÎNAINTE, MARȘ! Elena AGIU-NEACȘU.....pag.14
- VASILE GARVRILESCU: „PARABOLE ȘI EDITORIALE” Simion PETRE.....pag.15
- HOREZU, APROAPE, “CAPITALĂ CULTURALĂ” VÂLCEANĂ! Simona Maria KISS.....pag.16

DE CE NU SE APLICĂ LA RÂMNICU VÂLCEA LEGEA 186 DIN 2003? („DACĂ VOI NU NE VREȚI, NOI VĂ VREM!”)

Petre CICHIRDAN

Legea 186 din 2003 nu se aplică la Râmnicu Vâlcea din două motive. Primul este că în Cap. II articolul 4 se spune că „...instituțiile publice pot acorda sprijin financiar...” Pot, și, nu sunt obligate, spun cărcotașii!...Dar asta nu înseamnă că articolele 1,2,3 din Cap.I nu sunt obligatorii pentru toată lumea. Și chiar să fie așa! Păi unde în lumea asta este obligat cineva să finanțeze o revistă culturală? Da! dar, dacă o face numai pentru unele reviste și publicații trebuie să răspundă în fața legii, de ce nu poate și pentru acestea, ale Intol Press, care au recomandat expresă a Bibliotecii Naționale, au premii, și se încadrează în Cap.I. Numai că, nici pentru cărți și alte reviste nu o face Consiliul Local al Municipiului Râmnicu Vâlcea, căci banii acordați acestora din urmă s-a făcut după regulamente care au abolit din conținut noțiunea de cultură scrisă, adică chiar Legea 186 din 2003, și au inventat un nou gen de cultură: adunările, manifestările, organizate și prin Primărie, după noi, prin regulamente cincizeci procente, electorale! La fel, și când banii se scurgeau în majoritate către sport, olimpiade școlare și cărți omagiale fără vreo legă-

tură cu vreun domeniu științific sau de interes civic, real cultural, local! Cultura „măi domnilor” nu se face nici la școală, nici la forum, nici la bibliotecă, nici la facultate și nici în uniunile de creație, mai ales, foste comuniste!

Al doilea motiv este că dacă se aplică această lege s-a terminat cu finanțarea subiectivă, și, deci, *atunci când se poate*, cu pomana electorală la diferite manifestări așa zis culturale. În urmă cu vreo patru ani, unul dintre funcționarii din CJ Vâlcea mi se plângea că legea asta este foarte bună, dar că ea nu se poate aplica deoarece trebuie înființată o comisie! care să decidă între a alege cui să se dea fondurile. Noi repetăm ce am mai spus, primăria până în 2013 a știut cum să procedeze, Râmnicul, având trei-patru publicații de cultură remarcate de toată lumea...Desigur este momentul să ne trezim cu toții, municipii și județ, și să se reia o modă care până mai ieri a creat o tradiție! Atunci, o dată pe an sau de câte ori era nevoie, primăria, aduna toți factorii de cultură, nu din instituțiile statului, independenți în sala de ședințe a Consiliului Local și se hotăra ce și cum. În fond, banul public trebuie să se-ntoarcă la public!

Legea nr. 186/2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise (În vigoare de la 19.05.2003) (selecțiuni) CAPITOLUL I Dispoziții generale (Sublinierile aparțin redacției)

Art. 1.

- (1) Prezenta lege instituie cadrul juridic pentru susținerea și promovarea culturii scrise.
- (2) În sensul prezentei legi, prin cultură scrisă se înțelege domeniul de referință care cuprinde **cărți, reviste și alte publicații, având caracter literar-artistic, tehnico-științific, editate pe orice fel de suport.**

Art. 2.

De prevederile prezentei legi beneficiază activitățile de creație, producție editorială, tipografică, de difuzare și promovare a culturii scrise.

Art. 3.

Nu fac obiectul prezentei legi **tipăriturile** de informare publicitară, publicațiile de modă, de decorațiuni interioare, **de sport**, de informare din domeniul televiziunii și al radiodifuziunii, **cotidienele sau periodicele care nu au incidență cu domeniul de referință prevăzut la art. 1**, almanahurile,

(continuare în pag.2)

DODII DE TOAMNĂ EROISMULUI LA CENTENAR

Mihai SPORIȘ

Ce mai e suta? Oricum octombrie e mai ... toamnă acum decât prin 1916. Iulie, cu un Iuli(an), cezarul, a rămas de căruța lui Grigore care i-a păpat... zilele. Cam două săptămâni concediate se rătăciseră prin contabilitatea cerească... Ce zar nenorocit se aruncase la Rubricon și ce gherlă i-a tras bruta de nepot unchiului și ce renghi nou se puse de numitul Grigore numărătorilor domniilor și domnilor, să nu le lase anii în fauna chinezească. Dacă punem preț neprețuitelor clipite le vom vedea, cu ochii închiși, o multiplicare decentă, ori ba, de cenți, ca totul să poată intra în caseria lui Aghiuță cu ochiul său specializat. Adică ce poate fi un CENTENAR? Ceva din suprafața unui „ar” care are 100 de unități ca locuri de întors pentru niște inși mai supli. Da, arul numărat în subdiviziunile lui, devine o adunare de fărâme pătrate, prinse de capetele pătrate ale oamenilor, în patru colțuri. Centenarul devine momentul când numărăm fărâmele veacului căzute din măselele lui Cronos. Cam atât rămâne din cernerea arului: cam a suta parte și asta dacă memoria mai scânteiază vreun ciob de bob zăbavă. Se poate întâmpla ca din cerul minții, ca de pe masa hulpavilor cu cronici și stenograme, să mai cadă vreo mărgică, poate vreun măr de la desert să redescoperim în mod grav, gravitația veacului după ce ne vor fi lovit în moalele capului, să ne numărăm cucuiele, uneor încornorările istoriei.

Iată-ne, așadar, cu darul centenarului pe drumul Gorjului, cu nădejdea că ne vom și întoarce, suciți și răsuciți de dobânda investiției, ca doar spre vest ne este calea dinspre Râmnicul cu căruțe, măglași, sărari și slătioare cu steaguri tricolore prin bătăturile culturii, cu niște țărani. S-a dat strigare de adunare la podul de fier al Jiului (și el o fărâmă din cel de acum un veac!). În paleolitic trebuie să fi fost de piatră, dar, sigur va fi venit apa și l-a luat. Apoi, pe cel de bronz l-au luat unii alții să facă statui, tunuri. S-a făcut, mult mai trainic, pe rău în jos, mândrețea de pod de fier, cu zăbrele și nituri, pentru care acum o sută de ani s-au războit oștenii lumii: cei cu imperiile pe năsălie, cu proprietarii de drept ai râului, ramului și podului. Am dat și noi în brânci să mergem, la primul semn de adunare, că tot ne porecliseră unii „brâncușologi” să ne minunăm și noi de comedii și lucrurile serioase întâmplăte la Târgu Jiu într-o clipă de neuitat a veacului, cu strălucire de eroism. De unde eroism la Târgu Jiu? Hai să numărăm cenții, paralele, bănuții, aruncați de plată vămilor pentru niște oameni ai Gorjului, fixați în monumente, în crucile cu înscrisuri, dar mai ales în viul memoriei cu ștabela celor de neuitat: Tudor Vladimirescu, Gheorghe Magheru, Constantin Brâncuși, Ecaterina Toderoiu

(Teodoroiu), Aretia Tătărescu, Elvira Godeanu, Tudor Arghezi, George Uscătescu... Peste altă sută, alt centenar (poate nu de la euro, dolar, ci de la yuan, denar arab!) se va vedea, cu revedere dacă Sergiu Nicolăescu a jucat în 1989 într-un nou film și pe post de regizor și dacă vreun ortac fruntaș de mineriadă va mai fi cernut în ciurul timpului, dar până atunci vor rămâne pe lista lungă a celor nominalizați. Sigur însă că pentru Horațiu al lui Mălăele „to be or not to be!” are un răspuns anticipat. Despre mulții noștri contemporani, la coadă și ei pe lista nesfârșit de lungă a vanității, ar fi o lipsă de cuminenie pământescă și o mare ofensă să judecăm aici, să cercetăm ceea ce promit de pe acum că vor da vamă ținătorilor de minte ale veacului. În orice moment vârtelnița iacobină, cu balanța moralității, poate juca cu noi alba-neagra. În octombrie 2016, chiar în ziua cinstirii armatei române „cârciumarul” orașului și armata roșie a primarilor Gorjului, puși pe ... poante, jucau într-o mineriadă pașnică, de drag nouă Teleormanul, ca o pădure nebună după haiducii politice. Nu da bine năvala lor și nu prea era de ... bucurescu pentru lista mahărilor de la centru, cum nici Tudor, cu pandurii lui, la zavera de demult nu avu sorți de izbândă cu boierimea potrivnică. Acum un Tudor, înmugurit viceprimar, suplinea absența primului edil. În oraș plutea aerul dihoniei. Uite așa, tamenisam, o instanță citise literatura cu ... Călin nebunul și dăduse la țanc o decizie, ca un obstacol electoral, în buna tradiție a spațiului mioritic în care Dumnezeu potrivește, cum știe El mai bine, alinierea planetelor. Să ne amintim! Tot din spațiul carpato-danudiano-pontic, că aici ponticul ni se potrivește: mănușă! În prețuia unor alegeri pentru stâna fotbalului românesc (tot o chestie în care își bagi picioarele!), baciul Gică a fost săltat să-și facă locul ciurli-Burleanu, mult mai ortoman pe la direcția oilor rătăcite. Acum un nea... oi trebuia să intre pe lista celor ce vor face noua târlă a marilor cornute, mute și adormite, unele chiar lupi travestiți, de aceea s-a auzit un glas de arhanghel prea vestitor: Șo pă el!

Asta era situația în târgul cu masa, scaunele, poarta și coloana. Acolo am dat în brânci și noi, numiții brâncușologi, ca trei crai de la Răsărit, cum ne-a văzut.. stelarul Firan cu bănie și bănat, înflorit pe la scrisul românesc al Jiului de câmpie. Lac a fost și semnul de adunare dat de Centrul Brâncuși ne-a adus în corul cu dirijor, unde am cântat fiecare pe vocea noastră, uneori afon și pe lângă partitură. Cel puțin eu unul mă declar urechist și cu urechile înfundate, uneori. Ne-am adunat de-o ciorbă, de-o vorbă, de-o paranghelie, de-un priveghi, de-o procesiune, de niște Te-Deum-uri, în care domnul a jucat multe roluri, conform unui pro-

gram convenit apriori. Oficianții? Buni! Prea ascultători, prea amabili, prea vasali unei linii care omoară creativitatea, sub vremurile în care unicitatea cazonă a șefului cel mare nu lasă loc de întors. Concluzia poate fi cunoscută înainte de dezbatere, ea fiind emanația paratrăsnetului care tună și fulgeră, electrocutând pe cel lipsit de împământare, adică neîngenunchiat încă dinainte de poruncă. A plouat aproape tot timpul! Cerul a lăcrimat pentru eroi, dar ne-a ascuns privirilor zeii care lucrau prin cei din ploaie, ca și noi. Vasalii locali de serviciu unui pseudo-consiliu (dirigent!), au cedat pâinea, sarea și cuțitul „olimpicilor” căzuți pe capul Anei-Senior, s-o zidească între zidurile esteticii pure și să tune peste acarul de serviciu pentru eșecul lor în afacerea Cumineniei Pământului. Orașul, medaliat pentru eroismul său de un rege al României, prin 1933, s-a pregătit exemplar pentru momentul Centenarului. A vernisat expoziții! (ale cui?). A editat carte și a lansat-o! (a cui?). A scos o revistă! (articolele cui?) Întrebările de aici, răspunsurile lor și altele posibile, se referă la stâna cu brânza și lâna oilor lui Constantin Brâncuși, în slujba cătorva... Aici orașul și oamenii de cultură ai Gorjului (nu i-am întâlnit la aceste evenimente pe mulți: Grigore Smeu, Ion Mocioi, Zenovie Cărlugea, Vasile Ponea, Dumitru Dănuș, Paul Popescu, Ion Popescu Brădiceni, Nicolae Dragoș, Vasile Vasiescu etc.) s-au procopsit cu linia impusă de alții: oficianții de departe puși baci în amintita stâna! Implicare instituțională a Gorjului a fost la înălțime: Primărie, Consiliul local, Liceul de Arte, Muzeul, Ansamblul „Doina Gorjului”, Fanfara, Uniunea Artiștilor Plastici - Filiala locală, împreună cu oamenii, slujind cu iubire pe Brâncuși!, ai Centrului, de acasă.

Am stat și noi strâmb, ca să judecăm drept, fără însă a arunca piatra în vreun nume anume! Când am stat prea drept ne-am trezit loviți în cap de cel ce nu putea vedea, din spate, ori de la prezidiul... meselor rotunde. Am petrecut răgazurile, dintre evenimente, cu juniorii Anei, prin piețele orașului, prin parcul cu ploaie, pe insulița lacului, de unde se vedea ridicarea stadionului, în mare pripă, să mai prindă echipa... pandurilor în viață. Am numărat o singură lebădă prin apa lacului și în preajmă nenumărate țurțudane-turnulețe ale unor palate din peisajul locului. Ne-am permis, marele păcat! - înaintea președintelui României, care va poposi doar a doua zi! - să ne așezăm ca niște copii neastâmpărați pe scaune și cu degetele să-i pipăim gălăgioși tăcerea mesei. Cerem iertare tuturor cârtitorilor de serviciu pentru gestul nostru și-i mulțumim lui Constantin Brâncuși că ne-a poruncit gestul, într-o iubire declarată pentru... copii!

(urmare din pag.2)

horoscoapele, calendarele, publicațiile pornografice, cele destinate jocurilor de noroc și publicațiile de rebus.

CAPITOLUL II Măsurile de susținere a culturii scrise

Art. 4.

(1) **Autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și instituțiile publice pot acorda sprijin financiar, parțial sau integral, singure ori în parteneriat, pentru editarea unor publicații din**

categoria celor prevăzute la art. 1.

(2) Stabilirea publicațiilor pentru care urmează să se acorde sprijin financiar se face prin selecție de oferte în baza propunerilor comisiilor special constituite în acest scop, de către autoritățile sau instituțiile publice prevăzute la alin. (1); **ofertele sunt formulate de edituri și de redacțiile publicațiilor.**

(3) În localitățile unde o minoritate etnică depășește pragul de 20% din totalul populației, din comisiile constituite de autoritățile locale, în conformitate cu prevederile alin. (2), vor face parte și reprezentanți ai minorității respective.

(4) În bugetele autorităților administrației publice

centrale și locale, precum și ale instituțiilor publice pot fi prevăzute, în mod distinct, fonduri pentru acordarea de sprijin financiar în vederea editării de cărți, reviste și alte publicații din categoria celor prevăzute la art. 1.

(5) **Sumele reprezentând sprijinul financiar acordat pot acoperi costurile de editare și drepturile de autor, până la integral.**

...

(continuare în pag.13)

AUREL I. ROGOJAN: „FACTORUL INTERN”! LANSARE DE CARTE LA RÂMNICU VÂLCEA

Sala de Conferințe de la Biblioteca Județeană a fost neîncăpătoare, punându-se scaune și pe culoarele din interior, și de afară, adiacent cu această sală, în 20 octombrie 2016, când o delegație numeroasă a cadrelor aflate în retragere, lucrătoare în departamentul extern al Securității Statului, înainte de 1989, un ONG profesional de interes public a cărei filială vâlceană condusă eficient de colonelul în rezervă Grigore Predișor, a organizat această întâlnire în vederea lansării cărții cu titlul expus mai sus; cei doi referenți nefiind alții decât celebrele nume, deja, istorice: Iulian Vlad și Aurel Rogojan, și, care, nu mai au nevoie de nici un fel de prezentare! Subliniem că cei doi sunt: primul, general colonel (r), iar al doilea general maior (r). În 1989, în zilele fierbinți ale Revoluției, Iulian Vlad era Șeful Securității Române având în subordine mai multe Departamente ale Ministerului de Interne. Totă lumea își reamintește „spectacolul” înfricoșător, dar onorabil, pe care Iulian Vlad și Ștefan Gușă l-au „jucat” pe micile ecrane, în interesul României. Cei doi, la lansare, au fost însoțiți de General Constantin Dogaru, de General Adrian Bărbulescu, de colonelul (r) Adelina Palade, care a și vorbit foarte frumos despre mentorul domniei sale, din tinerețe, profesorul Aurel Rogojan. Înainte de prelegerile foarte interesante ale celor doi protagoniști, Grigore Predișor i-a prezentat pe alți doi invitați la lansarea de carte: Constantin Rizea, col. (r) („Și într-un picior veneam la această întrunire”) și Gheorghe Răbăcel, col. (r) din Fedeleșoiu, care, în 1989, la Aeroportul Otopeni, a salvat viețile a sute de tineri militari din forțele speciale! adevăr, întărit și de istoricul Dinu C. Giurăscu în „Postfața” volumului „Adevăruri incomode” (Editura Semne, 2013, pg. 386): „O confruntare de proporții între militarii Școlii de ofițeri activi nr. 1 a Ministerului de Interne de la Băneasa și unitățile MAPN a fost evitată, în ultimul moment, grație verificării făcute de colonelul MAI Gheorghe Răbăcel înainte de a-și trimite oamenii spre moarte, la 23 decembrie.”, iată, evitând un masacru! Istoria se scrie prin fapte, și, aici, la Râmnicu Vâlcea, avem eroi care sunt în viață! Au fost prezenți în sală, la prezidiu, subprefect Aurora Gherghina și Adrian Bușe, vicepreședinte al Consiliului Județean Vâlcea. Aglomerația de la Biblioteca Județeană se explică și prin faptul că ori de câte ori asemenea oameni au venit să le vorbească vâlcenilor, aceștia, au participat în număr impresionant, fiindcă, spunem noi, lucrătorii de pe frontul extern din Departamentul de Securitate al Statului au dat dovadă de sinceritate, carismă, suferință existențială, sacrificiu impus-dar asumat-însușiri care au ținut întotdeauna de caracterele adevărate de care, în general, beneficiază artiștii creatori, savanții, oamenii de geniu!

Aurel I. Rogojan: - Dorința noastră a celor ce simțim și gândim românește este să trăim astfel ca prezentul nostru să nu devină un trecut dureros pentru generațiile viitoare ci o pildă de urmat... un imbold pentru a consolida și respecta democrația lăsată de înaintași. (...) Suntem pentru o astfel de abordare, datori să observăm că trecutul nostru, ca realitate istorică, moștenire de tradiții, religie, spiritualitate și cultură națională este continuu falsificat, și nescris, într-o pornire încrâncenată de a i se anula identitatea. Asta fiindcă, de fiecare dată, după un nou război, istoria este scrisă,

binențeles, numai de învingători. Rescrierea istoriei este din păcate permanentă și la scară globală, și asta, fiindcă evenimentele internaționale din ce în ce mai grave, mai dinamice, cu o rată de imprevizibil tot mai mare, mai accentuată, venind parcă să confirme nu doar studiile fanteziste ale unor viitorologi bazate pe descifrarea tendințelor acțiunilor liderilor mondiali statali sau nonstatali, dar și predicțiile biblice asupra acestei lumi pământene și nașterea alteia! În ultimul deceniu au început să se manifeste agresiv consecințele dezechilibrului centrelor de putere a căror stabilitate a fost asigurată de regula reciprocității garantate...consecințe a căror impact nu a fost suficient și înțelept, anticipat. În urmă cu opt zile, un agent de la Intelligent Service reginei Marii Britanii spunea că lumea se confruntă cu un nivel de amenințare apropiat celui din preajma războaielor anterioare... Ne îndreptăm către o perioadă la fel de periculoasă, dacă nu mult mai periculoasă decât cea din perioada războiului rece, de ce? pentru că nu ne concentrăm pe o relație strategică corectă pe linia Moscova - Washington...Echilibrul de putere internațional s-a schimbat datorită sporirii capacității militare a Rusiei și a disponibilității ei de a utiliza această capacitate...

Onorat auditoriu, dacă cineva se consideră locomotivă istoriei și nu știe să folosească frâna, iar cineva este în pericol de a fi lovit de această locomotivă a istoriei, reacția de a pune sabotul poate fi firească... Războiul mondial este permanent! declară adepții teoriei conspirațiilor, dar, acesta să fie adevărul?... Mereu ne întrebăm, ce-a fost? ce s-a întâmplat? cum a fost posibil să existe tot felul de lucruri grave care să ne afecteze existența, să ne amenințe identitatea națională. Nu are sens să ne facem că nu observăm realitățile! Perioada interbelică a fost dominată la scara globală de Stalin, mă rog, cei care au fost sponsorii lui, prin intermediul operațiunilor clandestine de mare anvergură. Agenții Moscovei din acea perioadă înregimentate sub stindardul Cominternului lucrau sub acoperire de arhitecți ai imperiului global. Același imperiu global pe care noi îl trăim astăzi. Originile lui sunt undeva în trecut. Numai că Stalin, nu era singurul himnotizat aspirant la guvernarea lumii... Reacția, a fost un nou război. La rândul său Războiul Rece a reprezentat și încă mai reprezintă un imens și încă neînchis teatru al operațiunilor clandestine sub acoperi-

re...O parte beligerantă și le-a asumat, în timp, reprezentând acțiunile conduse de la președintele Truman și până la ... Husein, Obama.... Cealaltă parte, văzând și făcând, a perfecționat tradițiile moștenite și neegalate până la acel moment de nici o altă putere mondială...Sigur, nu intră în discuție puterea comunității care a săvârșit păcatul original și a considerat că este etic să ofere și altora patentul...Unora din vremurile în care au verificat afacerile secrete ale țării Petru cel Mare, vremuri în care economiile din Lumea Nouă încă nu și afirmaseră conștiința de sine. Imperiile globale imaginate de sponsorii lui Napoleon, Stalin, Hitler, Obama, Putin, au un numitor comun: colonizarea lumii! Socialismul, comunismul și mai nou, globalizarea, sunt doar instrumente ale unuia și același scop... Jack Berstein, evreu așchenazi, care a demontat minciunile globalizării a fost în urmă cu trei-patru ani asasinat în manieră profesionistă. El a săvârșit păcatul de moarte de a fi scris lucrarea „Minciuna americanilor evrei în Israelul marxist rasist.” Domnul general Iulian Vlad a menționat aici „Audiențele papale ante Malta!” ale lui George Bush și Mihail Gorbaciov...precum și unele dintre consecințele acestor audiențe. Fie-mi permisă o completare!...în prima sa Enciclică Papală, „Cantas in Verita Me”, din 07 iulie 2009, Papa Benedict al 16-lea, recomandând reformarea Națiunilor Unite, a binecuvântat urgența unei reale autorități politice mondiale...Retragerea Papei Benedict este la fel de suspectă ca și pontificatul de numai 33 de zile al papei Ioan Paul I decedat subit la vârsta de 50 de ani repede incinerat fără a fi autopsiat...Succesorul Papei Ioan I a fost Cardinalul de Cracovia Karol Józef Wojtyła, Ioan Paul al II-lea, primul papă provenit dintr-o țară comunistă... magistral regizat și impecabil asumat!...Ce ne spune Jean Ziegler în lucrarea sa *L'empire de la honte* (2005) despre noua ordine mondială: 1. Preluarea puterii prin jaf organizat ale resurselor țărilor supuse noii colonizării. 2. Obligarea statelor colonizate să recurgă la împrumuturi înrobitoare să depindă de Finanța internațională. 3. Promovarea și menținerea la putere a unor lideri obedienți care să facă jocul unor companii transnaționale acaparatoare a resurselor naturale...

*

În cuvântul său de la BJ onorabilul general, autorul cărții, pune realitatea critică românească pe seama

acțiunii de destabilizare internă realizată din afară, și așa este, dar, nu și motivând astfel anularea votului zis masiv al românilor la Referendum (îi reamintim ceea ce spunea un piețar!... „L-aș iubi pe Băsescu, dar nu pot să uit că ne-a tăiat salariile și pensiile”...care, ulterior, a devenit sloganul permanent al USL, patru ani!) sau eșecul PSD la alegeri, numai aceste două, însă, stârnind românii pe cea mai profundă a lor latură împotriva lui T. Băsescu și lui K. Johannis. Dacă e vorba de 70 procente dintre români, despre ce factori externi nocivi mai vorbim? Despre destabilizarea și urmările ei nefirești a vorbit în 21 mai 2014 Joe Biden, la București, când spunea că cel mai mare pericol care ne paște este să nu fim uniți, să fim destabilizați prin presa de propagandă și prin corupție; și, adăugăm noi, dând crezare propagandei foste comuniste (KGB românesc) privind posibila destrămarea a țării care s-a făcut în preajma alegerilor prezidențiale din 2015 sau, celor de tipul că „noi nu ne vindem țara” valabilă dintotdeauna în cei 26 de ani post revoluționari... Spunem și noi că tragedia pe care o trăim este fără precedent, căci, niciodată nu s-a acționat mai perfid în destabilizarea internă și stabilizarea unei așa zise clase mijlocii, hoațe (interesată să nu muncească și să aibă salarii mari-motiv pentru care, după 2000, patronii de firme au căutat posturi plătite bine la stat sau funcții politice, dărâmand bruma de echilibru social economic dobândită între 1994 și 2000)! În 1994 începe liberalizarea prețurilor la materii prime, menținând manopera la nivelul societății comuniste, dar nu în același raport social-în dauna profitului! Țara a devenit imediat prada investitorilor străini, preluând ei partea de profit social destinat la comuniști poporului român... Este cea mai mare greșală de politică financiară, ireparabilă vreodată, decât, probabil, printr-o nouă și adevărată revoluție! care, însă, nu mai are nici o șansă, dispărând generația muncitoare, cu memorie, din țara noastră! și, care, generație nouă, impusă tot de mare-le

partid, prin promovarea oricum și fără discernământ a tineretului, în locul revoluției a învățat să iasă în stradă!... Apoi, lovitua dată Convenției Democrate, în 2000, prin readucerea la putere a aceluiași partid (considerând și promovând ideea că anii 1996-2000 reprezintă un eșec al societății românești)... Urmarea? se proiectează o nouă lege a pensiilor care va destabiliza România până în zilele noastre prin aplicarea ei în 2005, când s-au recalculat nerușinat și ilegal aceste pensii (cum adică să schimbi valoarea câștigată legal prin vechea lege a pensiilor?). Noua lege a pensiilor zisă unică este o greșală și de un fals grosolan demn de cartea recordurilor ca fiind cea mai proastă hotărâre de guvern din istoria omenirii!...în nici o țară civilizată neexistând o asemenea lege. Datorită legilor ei adiacente, speciale, și care îi anulează caracterul unic, echilibrul în sistemul de pensii, mai nou și de salarizare, după 2007, devine catastrofal cu repercursiuni pe zeci de ani (deja au trecut zece). Domnule general, noi ne-am dezzechilibrat singuri, fără să ne impună nimeni acest lucru, prin cincizeci-șaptezeci la sută dintre votanți, majoritatea, cozi de topor, care ne-au vândut materiile prime, energia, focul, apa, nu la investitori străini, ci la state mai proaste ca noi până în 1989... de aceea purtăm stigmatul de a fi cei mai proști din lume. Să ne îmbogățim țara luând câte puțin de la săracii României precum la începutul secolului, cerșind de la popor un leu pentru Ateneu! Acum constatăm că toată lumea politică, și de oprinare populară: armată (cu atâția colonei și generali, și doctori în te miri ce știință, și fără soldați, e drept cu imenși de mulți jandarmi și luptători de bătut oameni), justiție (cu patru cinci corpuri active), artistică-fals evaluată-uniuni de creație-care ia pensii și indemnizații (ce invenție! și nu salarii!) gigant pe mandate în posturile de conducere a acestui stat depășit și, acum, și fals (pe cine apără el?)... Această nouă ordine de tip pur românească (statul lui Păcală și al lui Tândală-alătu-

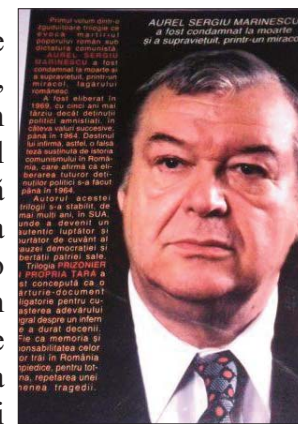
rare fără rost de tipul folclorului de mult depășit) face ca în România zilelor noastre interesul pentru muncă, democrație și adevăr, și concurență reală, să fie lucruri de luat în derâdere...Și iată ce mai spunea Geo Biden la sfârșitul vizitei sale de două zile din 20, 21 mai 2014 (vedeți, ce se întâmplă după vizita înaltului oficial american!... „Maidanul” a luat forme, în Ucraina-dar nu numai-nebănuite! Guvernul României se plimbă cu avionul peste Ucraina și nu cade! ca al celor din Danemarca! spre China, spre Turcia! Migrația siriană comandată ca să pedepsescă NATO, desigur, noi fiind ocoliți, fiindcă vechii prieteni la nevoi se cunosc și știu să răsplătească, și, de ce nu, șefii lor, existând la noi și astăzi! în plus, alianțe de neimaginat!): „Rolul dvs. este să terminați revoluția și generația copiilor dvs vă va fi foarte îndatorată... Pentru orice democrație tânără, cel mai important și mai greu lucru este să îngroape mărturia corupției și a tiraniei din trecut, să poată crea instituții care respectă statul de drept. ... Coruptia este un cancer care micșorează instinctul de inovare și activitate, restrânge investițiile, le îndepărtează, privează oamenii de demnitate. Coruptia este o altă formă de tiranie. Corupția poate să reprezinte un pericol nu numai pentru economia, ci și pentru securitatea națională a unei țări. Există țări care exploatează corupția, pentru a putea să exercite influențe nefaste și să submineze independența altora. ... Când presa devine instrument al propagandei, există un foarte mare pericol. ... Lupta împotriva corupției înseamnă și capacitatea de a te apăra. E nevoie de politicieni care să înțeleagă că guvernul trebuie să servească oamenii nu invers. E nevoie de o presă independentă, care nu depinde de nimeni, protejată de presiuni din afară. ... Societatea civilă a schimbat lumea și o poate face în continuare. Societatea civilă să fie vigilentă: democrația nu e o destinație, ci drumul pe care mergem” (wiki 23 10 16).

Simon PETRE

AUREL - SERGIU MARINESCU, UN DECENIU DE LA TRECEREA ÎN NEFIINȚĂ

anul acesta, 2017, se împlinesc zece ani de la trecerea în neființă a jurnalistului și scriitorului Aurel - Sergiu Marinescu, personaj important al exilului românesc, expatriat în 1974 în Statele Unite, născut în 1929 la Zimnicea Teleorman. „Aurel Sergiu Marinescu, erou al neamului românesc în perioada întunericului comunist abătut asupra României și a locuitorilor ei, dar păstrător și dezvăluitor al evenimentelor din acei ani, spre a fi cunoscute de cei de azi și de mâine. Domnul să-l așeze în ceata dreptilor și suflarea românească să nu-l uite!”, scriau despre acest autor al cărții „Năstase șapte case”, București, 2012, Rev. dr. Ioan Dură și Preoteasa Christina, în capitolul „Aprecieri”...Atât de puternică este impresia românilor, tema lor, istorică, de fostul partid unic, și de KGB, din România postbelică, încât, parcă și mie, mi-a tremurat mâna când a trebuit să scriu titlul cărții pe care mi-am propus să v-o prezint. Cu atât mai mult și mai mare este meritul acestui român exilat în America anilor '70, Aurel - Sergiu Marinescu, că a avut curajul și onoarea de a dezvălui publicului american în 2004, dar și celui românesc în (vai de capul nostru, ce înseamnă frica de totalitarism, prezentă, în esență, și după cinsprezece ani de la „Revoluție”) 2012! adevărata față a unui înalt demnitar îmbolnăvit fără recuperare de doctrina comunistă-totalitaristă! Înțelegem curajul, dar și onoarea?

...Da, pentru că autorul se autodezvăluie spre sfârșitul dizertației complet neplăcute sieși, și, ne spune, rămânem uluiți, că este chiar văr prin alianță, după mamă, cu politicianul român!...era, cu alte cuvinte de datoria sa, să spele onoarea unei mari familii bucovinene, a Dragomireștilor, pe care soarta a intersectat-o în perioada interbelică cu familia Năstase din Tărtăreștii de lângă București. O carte uluitoare și mai mult decât necesară pentru a înțelege căde-rea fără oprire a societății românești îmbolnăvită (nu bolnavă! căci nu a fost așa, românii, înainte, având și o clasă de mijloc nepartinică) de corupție, minciună și prostie! cu precădere după anul 2000. An, care, după predicțiile românilor bătrâni, din anii '70, ar fi coincis cu sfârșitul lumii. Așa îmi spunea, în 1965, bunica, pe care atunci am cunoscut-o! și, care, atunci, a forțat granița României (da, bunica mea, după mamă, de optzeci de ani! din Basarabia, R.S.S. Moldovenească, Ana Ciubotaru, fostă Hâncu, din satul Hlina, trei km de Lipcani) și a trecut în țara mamă, în care, la șase sute de km, la Râmnicu Vâlcea, trăia unicul ei copil în viață, Paraschiva Cichirdan (cu cinci copii și soțul Vasile, din Lipcani), după ce fusese evacuată (împreună cu familia) din Basarabia anului 1944; eva-cuare comandată și

organizată exemplar de Mareșalul Antonescu! urmare a invaziei Armatei Roșii, care urma să aibă loc în Basarabia; armată în care bunica avea doi băieți (unchii mei), doi români!...aceștia au murit, unul (Vladimir) pe frontul de apărare al statului sovietic și unul după încheierea păcii, la nouă ani, în satul Hlina, și invalid de război. Așa îmi spunea bunica mea că în anul 2000 va veni sfârșitul lumii, când „împăratul Chitaiului va stăpâni lumea”. Desigur, noi trăim acum în anul 2017, am citit și Biblia, și nu ne așteptăm la un sfârșit al lumii, brusc, imediat, ci la o schimbare a ei care poate dura și două mii de ani! Dar, chestiunea aceasta mi-a dominat copilăria, și, când, după anul 2000 a urmat ce a urmat, și mai ales în 2005, când au recalculat pensiile după noua lege a pensiilor, nivelatoare, dată de guvernarea Năstase (pe mine aruncându-mă de la trei puncte la un punct, pentru ca în 2017 să ajung cu pensia sub salariul minim pe economie, iar salariile șmecherilor, fără nici un merit, să depășească sute de milioane!, atunci mi-am zis că întradevăr în 2000 a venit sfârșitul lumii! Pensie unică și numai pensii speciale, demonstrându-se faptul că calculul fondului de pensii și cel de salarii,

schimbătoare prin ordonanțe după cum vor mușchii fiecăruia, puternic, nu are nici un Dumnezeu la bază, nici o lege obiectivă, România, părăsind drumul logic de desfășurare al vieții. România a devenit astfel o țară fără stat! O țară în care valoarea personală și omul în sine, munca lui, nu mai au nici o valoare! O țară în care săracii fac copii pentru indemnizația, de mizerie, pentru copii!...și după aceea? un nenorocit al soartei care face copii pentru indemnizație mi-a spus: „dacă țara asta nu poate, va putea Uniunea Europeană”, căci de soldați, copii de trupă, va fi întotdeauna nevoie!... „Prostul adevăr grăiește!” Dați-mi un exemplu bun, sănătos pentru patrie și popor, făcut de guvernările post 2000 și eu mă las de presă și mă apuc de cultivat duzi!...că dudul a hrănit secole de-a rândul poporul român, crescând liber pe marginea drumului! și mănânc dudge, și beau apă, căci, eu de când sunt în țara asta, nu am văzut vânzându-se la taraba din piață, dudge și apă! Aș dori să mai adaug, pentru ca nu cumva să fiu crezut că fac oarece politică, fiindcă românii știu să facă politică, nefăcând după războiul mondial decât o singură politică! a strecurării în viață fără muncă, că am făcut referire la Convenția Democratică deoarece între 1996 și anul 2000 a fost singura dată în cei 27 de ani, când, contra muncă-binențeles- am primit bani din fondul public, fiind o interpretare SRL, în urma unor licitații la care am fost admis! Bațjocorirea s.r.l.-urilor muncitoare între 1990 și 1996, și între 2000 și 2004, dar și după (prin exterminare, nici o guvernare, nemaipunând bază pe munca cinstită și cu adevărat muncă-pricepere) a fost atât de evidentă și reală încât nu cred că timp de o sută de ani urmași de ai noștri să mai construiască vreodată un srl! Totuși, fiind o carte care reliefează extraordinar apucăturile comuniste ale celor douăzeci și șapte de ani ai românilor din interiorul granițelor patriei, să mai relatăm un fapt, două,

diametral opuse și care justifică, de data asta, deliciul românilor după 2004, când a fost înfrânt candidatul de atunci al foștilor comuniști!...tânăr ce-i drept, căci și Domnului lui Israel (să mă ierte sfinții părinți, fiind doar o comparație plastică) îi plăceau tinerii întâi născuți, berbecuții și tăurașii de un an! Deliciu, fiindcă, când le era lumea mai dragă, mai ales a primului ministru nou numit, președintele nou ales, îi amintea numele lui Adrian Năstase-progenitura veteranului Ion Iliescu!... În 2003, mă caută unul din lingătorii de tâlpi, obișnuiți cu pupatul în ..., de la Direcția de Drumuri și Poduri și îmi cere să semaforizez, pentru o zi, pasarela din dreptul Combinatului, căci a doua zi va sosi A. Năstase în vizită la CIPA. Doar o zi, și îmi dă de trei ori prețul unei închirieri lunare de semafoare mobile! Aveam nevoie de bani și am acceptat. Toată ziua, și toată seara, orbecăind și târându-mă după cabluri (având firma momentan închisă, fiind operat de inimă, dar, și fiind singurul capabil să fac lucrarea); a doua zi premierul a trecut pe pasarela semaforizată conform celei mai moderne organizări de șantier grație unui produs „Made in România” (nu erau proști, știind cum se cucerește „pulimea”)...A doua zi, iarăși, am lins pe jos și mi-am ridicat semafoarele, fericit că premierul a fost mulțumit, dar nefericit pentru bieții muncitori care își reluau dirijatul manual în vederea reabilitării pasarelei...Dar, eu aveam de încasat de trei ori prețul... (contract semnat)! ...Aiurea, trei luni m-am certat cu DRP Vâlcea să-mi primesc banii și am rămas pe vecie certat! Nu am mai „pupat” nici un contract nu numai cu DRP, dar și cu Primăria din Râmnic!...Ce mai, vâlțeni post 2000, oameni de nimic!

Aceeași situație, în 2005 (să nu credeți că în 2005 conducea Traian Băsescu!...conducea primul ministru în funcție, împreună cu fostul prim ministru, în spate), când se dărâmă muntele la Căineni, după Anul Nou și aleargă toți îngroziți după mine să le semaforizez, mobil, drumul pe o singură bandă, în toiul iernii; eu de zece ani, atunci, semaforizând fără galben, cu un extraordinar succes, cum nu se mai văzuse niciodată, neavând accidente și nici o coliziune de mașini, semafoarele mele cu leduri (iluminat rece) încă din 1994, mergând aproape continuu, nesupravegheate, ziua și noaptea. Urma să vină, de aia era graba mare, președintele sta-tului, și trebuia organizare fără cusur, ministrul transporturilor și directorii AND, dormind acolo, sub căderea de bolovani, la Căineni! A fost o lucrare extraordinară, apreciată de prefect și președenție, dar care s-a lăsat cu demisia ministrului și sancționarea AND Craiova pentru că încercaseră, ulterior, să mă tragă pe sfoară, și să nu-mi plătească lucrarea, normal, destul de scumpă!Fie-mi scuzate divagațiile, dar ele sunt în tonul cărții, una pe care deși nu mai este nevoie, o recomand oricărui cititor, dar mai ales acelora care au băgat de seamă, că asemenea oameni, precum perso-najul cărții, protejații lor, se află la originea acestei năruiri a României, fără șansă de a mai fi redresată vreodată! Să nu mai vorbim de creștere economică, de dezvoltare, când săracii fac copii ca să aibă ceva, și ei, nu se știe cât timp, de mâncare!

Se dărâmă muntele la Căineni...Semafor Intol cu galben suspendat

pcickirdan

LA DRUM

Larisa CALMUTSCHI

Printre zilele ploioase ale lunii aprilie cele din 13 și 14 au fost adevărate zile de primăvară. În aceste zile un grup de seniori a străbătut o parte din țară pentru a-și bucura sufletul și privirea. Ocolim Piteștiul și ne îndreptăm spre Târgoviște. Primul obiectiv, Turnul Chindiei, cea mai importantă atracție turistică din Târgoviște și totodată a orașului. A fost construit în secolul al XV-lea de către Vlad Țepeș în scopuri militare. Este o construcție cilindrică și are azi o înălțime de 27 m și un diametru exterior de 8,5 m. Vizitatorul urcă 122 trepte pentru a se bucura de priveliștea orașului și a împrejurimilor.

Urcăm cu autocarul un deal din apropierea Târgoviștei, trecând prin așa-numita Vale a Voievozilor, ajungem la Mănăstirea Dealu a cărei istorie începe de pe vremea lui Mircea cel Bătrân. Între anii 1495-1508 domnitorul Radu cel Mare a hotărât ridicarea unui ansamblu mănăstiresc pentru a avea, lângă capitală, un edificiu care să întreaacă în frumusețe pe cele existente sau – după tradiție – să ridice „peste moaștele scumpe ale moșilor săi” o biserică măreață. Toate acestea se cunosc dintr-o inscripție a vechii clopotnițe aflată sub stema lui Radu cel Mare. Biserica n-a fost terminată, pictura fiind realizată în timpul lui Neagoe Basarab.

Se știe despre uciderea lui Mihai Viteazul în Câmpia Turzii. După trei zile de la decapitare trupul i-a fost înmormântat, în taină, de niște sârbi iar capul a fost luat de către comisul Radu Florescu și îngropat la Mă-

năstirea Dealu, lângă tatăl său, peste mormânt fiind așezată o piatră „prin grija lui Radu Buzescu”. După moartea lui Mihai Viteazul mănăstirea a căzut pradă jafului și distrugerii. Matei Basarab a dăruit mănăstirii o cruce sculptată pe ambele fețe care se mai păstrează. Cronicarul Radu Greceanu a menționat susținerea mănăstirii de către domnitorul Constantin Brâncoveanu. În timpul domniei fanariote și a secularizării aceasta ajunge în sărăcie cumplită.

Pe la începutul veacului al XX-lea la mănăstire se mută Școala copiilor de trupă, apoi în 1912, a ființat Liceul Militar „Nicolae Filipescu”. În toate studiile consacrate acestei mănăstiri este subliniată importanța acestui lăcaș de rugăciune, puternic centru de artă și cultură.

Prin soarele de primăvară autocarul înghite kilometri și ajungem la Casa memorială „I. L. Caragiale”, reînființată în anul 1979, într-o casă construită în stil rustic. Muzeul adăpostește mărturiile ale vieții și activității marelui dramaturg: documente, cărți în ediții

princeps, fotografii, afișe.

Intrăm în Ploiești și ne oprim la Muzeul ceasului, unic în țară. Și-a deschis porțile în anul 1983 prin grija profesorului Nicolae Simache. În sălile muzeului ai ocazia să urmărești evoluția mijloacelor de măsurare a timpului de la primele „ceasuri”, cadranele solare, ceasurile arzătoare – cu apă sau nisip - până la ceasornicele mecanice și cele moderne. Am admirat lucrările de orologie impresionându-ne ceasornicele montate în tablouri, ceasornicele de buzunar, ceasornicele bijuterii aparținând regelui Carol al II-lea, ceasul poetului V. Alecsandri.

În drum spre Buzău am poposit la o pensiune unde am mâncat de prânz. Spre seară ne-am cazat la o pensiune cochetă din Sărata Monteoru. Localitatea s-a numit în trecut Fundul Sărății și apraține comunei Merei. Este o stațiune balneară sezonieră cunoscută pentru apele tămăduitoare ale izvoarelor sărate. Cina copioasă a fost servită ireproșabil.

În dimineața de 14 aprilie ne-am îndreptat spre Vulcanii noroioși, o rezervație naturală de tip geologic, întinsă pe 30 ha. „Vulcanii” sunt localizați în Subcarpații de Curbură, în localitatea Berca din județul Buzău. Sunt formați datorită erupțiilor de gaze din pământ care antrenează spre suprafață nămol și apă. Cunoscuți în zonă sub denumirea de pâcle, vulcanii noroioși au structura ca vulcanii adevărați, în interiorul lor producându-se procese asemănătoare. Avem de-a face cu niște vulcani în miniatură la care conurile nu depășesc 5-6 m înălțime, iar adâncimea de la care este aruncată spre suprafață „lava” este mult mai mică. Este un fenomen spectaculos! Am urcat pe câte un crater, am ascultat bolboroseala din adâncuri și am coborât

prin văi create de scurgerile de apă și nămol, am călcat pe suprafața gri, brăzdată de crăpături.

Pe un drum îngust ne-am îndreptat spre Muzeul chihlimbarului construit de locuitorii din Colți în anul 1973. Clădirea este asemănătoare unei case țărănești. Colecția de chihlimbare este unică în țara noastră. La Colți se găsește chihlimbar în sol, în strate dezvelite.

Îndreptându-ne spre Făgăraș am străbătut barajul Sirluiului, cu o înălțime de 122 m și lungimea de 570 m. Construit între masivul Sirlu și masivul Podul Calului, din rocă, steril și miez de argilă, barajul a dus la formarea unui lac de 11,5 km.

Drumul are viaducte spectaculoase. Viaductul

Giurea are o lungime de 276 m cu piloni de 46 m înălțime, iar viaductul Stânca Tehărău străpunge stânca versantului cu același nume dând senzația unui pod suspendat. Tulburi, albastre sau verzi, apele Sirluiului oglindesc frumusețea locului și nu poți spune că n-a reușit. În autocar plutea melodia populară „Cât e Sirlu de mare” acompaniată de ropotul picăturilor de ploaie și de sunetul molcom al motorului.

Spre seară am ajuns la mănăstirea Sâmbăta de Sus, aflată pe valea râului Sâmbăta, la poalele munților Făgărașului. Este renumită ca loc de reculegere. Munții ne-au dăruit o frumusețe neasemuită: vârfulurile acoperite de albul zăpezii, poalele de felurite nuanțe de

verde. Poți spune că te afli „pe-un picior de plai / pe-o gură de rai”. Aer curat și proaspăt, o atmosferă de basm și mister accentuată de săgețile serii.

Domnitorul Constantin Brâncoveanu a întemeiat la Sâmbăta de Sus o mănăstire ortodoxă pentru a da mărturie în timp despre unitatea de neam.

Cu sufletul liniștit și vesel am ajuns acasă când în-tunericul era stăpânitor.

Pe tot parcursul călătoriei am beneficiat de explicațiile doamnei profesoare Nițu și de atenția deosebită a organizatoarei, doamna profesoară Pamela Comisar-schi.

VÂLCENII FRAȚI BUNI CU ARDELENII, CU BASARABENII ȘI CU BUCOVINENII!

Dr. Octavian POPESCU (1936-2016)

(Note și referiri: Petre CICHIRDAN)

Bucovinenii refugiați în Județul Vâlcea, zonă cunoscută și sub denumirea de „Oltenia de sub munte” (2)

(Urmare din Cultura vâlceană nr. 124 august 2016)

- VIII -

Misionariat religios în Basarabia Bucovina, dar mai ales în Transnistria

Un misionariat, mai puțin cultural și mai mult religios a fost inițiat de Statul Român în ținuturile tradițional românești - Basarabia și Bucovina - dar și în Transnistria ocupată vremelnic de armatele româno - germane care au învins Armata Roșie în iureșul lor de după anul 1941, obligând Uniunea Sovietică să cedeze teritorii pe care le ocupaseră în anul 1940.

În cadrul acestei acțiuni numeroși preoți ortodoxi vâlceni s-au declarat dispuși să se strămute vremelnic în acele teritorii și să readucă la creștinismul tradițional ortodox populația care fusese supusă unor măsuri persuasive de decreștinare și de adaptare la ateismul de stat de tip sovietic (22).

Din păcate nu suntem în posesia unor date referitoare la numărul și indentitatea preoților vâlceni angajați voluntar în această importantă acțiune inițiată de Statul Român și de Patriarhia Ortodoxă Română.

Cazul concret pe care-l cunoaștem și îl prezentăm cititorilor nostru este unul cu care concetățenii săi goroveni, vâlceni și slujitorii Eparhiei Râmnicului, se mândresc în special de câțiva ani încoace este cel al preotului doctor în teologie (23) și arheolog Gheorghe Petre - Govora, care a slujit peste șapte decenii în biserica din comuna Govora - Sat, dar și câțiva ani ca misionar religios în gubernia transnistreană. Pentru activitatea sa umanitară și religioasă desfășurată în Transnistria, la data de 25 iunie 2004, la Palatul Patriarhiei Române din București, preotului Gheorghe Petre din Episcopia Râmnicului i se conferă din parte statului Israel titlul de „Drept între popoare”, titlu care se acordă persoanelor care nu sunt de etnie evreiască și care au salvat vieți de evrei sau au ajutat evrei în perioade dificile, punându-și propria viață în pericol.

De remarcat că preotul Gheorghe Petre a primit această diplomă onorifică emisă de Institutul Yad

Vashem din Ierusalim, fiind singurul preot ortodox onorat cu această distincție. (Sursa: „Editorialul Gheorghe Petre Govora la 100 de ani” în Revista „Forum 9”, Rm. Vâlcea nr 5 , 2011 p. 14)

*

Declanșarea celui de al Doilea Război Mondial nu i-a creat României numai problema refugiaților basarabeni și bucovineni despre care am relatat deja. A creat în plus și problema refugiaților polonezi (24) care s-au stabilit temporar, în număr considerabil în zona de sud a țării, cu mențiune specială pentru stațiunile Govora și Călimănești, dar și pentru orașul Râmnicu Vâlcea. Așa se face că din anul 1941 au sosit din Polonia în refugiu și s-au stabilit temporar în localitățile vâlcene numeroși ofițeri de rang înalt ai armatei poloneze, înalți demnitari (miniștri ai ultimului guvern liber, secretari de stat) cu familiile lor, cazați în spațiul rezervat curei balneare în Govorei, Călimănești și Căciulata. Nu a fost ocolit nici Râmnicu Vâlcea, centrul administrativ al județului Vâlcea, cu cele câteva mici hoteluri ale lui.

Ca mic copil ce eram la acea dată și locuiam în Râmnic, nu înțelegeam nimic din evenimentele locale, naționale sau chiar mondiale care tulburau apele liniștite ale Vâlcii, dar am remarcat prin oraș foarte mulți militari îmbrăcați cu frumoase uniforme militare, dar, șocant pentru mine era faptul că purtau pe cap, nu bonete (ca nemții, șepci sau căciuli ca militarii români), ci niște șepci „pătrate”, cum nu mai văzusem până atunci.

Întrebându-mi părinți am aflat că sunt ofițeri polonezi care vor locui temporar în Râmnic.

N.A.

Ulterior, unele surse autorizate confirmau refugiul polonez în zona Vâlcii, precizând că numai în stațiunea Govora au fost înregistrați 552 refugiați polonezi în primăvara anului 1941. (Sursa Nițu Ionel „Din trecutul stațiunii Govora” în volumul „Studii vâlcene”, Nr VI ,2010, p 76)

*

Am amintit în paginile precedente despre misionarismul religios pe care l-a promovat Statul Român și Patriarhia Română în teritoriile vremelnic ocupate de Uniunea Sovietică (Basarabia și mai puțin în Bucovina) rusificate politic și pe cale de decreștinare, prin detașarea din patria mamă în acele ținuturi a unui important număr de preoți și călugări care să ajute recreștinarea acelei populații.

Este cazul să amintim însă, chiar, dacă sumar, faptul

că România Mare, patria mamă a inițiat și sprijinit o formă de misionarism haretian din partea dascălilor (profesori, învățători, educatori) vâlceni în școlile din județul Bihor, după Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, deoarece în acea perioadă în anumite zone din Transilvania se simțea o acută nevoie de presă scrisă și de literatură românească, dar și de sprijin frățesc pentru stimularea și deșteptarea conștiinței naționale care fusese mult timp sub influența aspirării austro-ungare.

Se impunea repararea sau construirea de localuri școlare (în special pentru școlile de cultură generală) cu atât mai mult cu cât în anul 1923 analfabetismul în județul Bihor – spre exemplu – afecta 95 % din populație, în condițiile lipsei acute a dascălilor școlari cu studii pedagogice, care ar fi trebuit să inițieze afabetizarea populației.

În acest scop România Mare a acordat importante fonduri școlare Ardealului și în plus a adus numeroși dascăli din celelalte ținuturi românești tradiționale pe care i-au denumit sugestiv „Apostolii luminii” (25).

Astfel s-au încheiat relații trainice și statornice pe plan cultural - educațional între Oltenia istorică și Țara Bihorului după anul 1918. Cu această ocazie mulți dascăli olteni (dintre care și numeroși vâlceni) urcau din sudul țării către localitățile transilvănene în special din zona Beiușului bihorean. Mulți dintre aceștia au fost absolvenți ai școlii normale de băieți din Râmnicu Vâlcea, unitate școlară emblematică pentru această acțiune de întrajutorare, condusă de profesorul inspector local de învățământ din Beiuș, vâlceanul Dumitru Baraitaru și de soția sa.

Cei peste 20 de tineri dascăli vâlceni repartizați în cele mai sărace și îndepărtate localități de centrele urbane din Bihor făceau nu numai lecții școlare cu elevii, organizau cu ei chiar și unele activități culturale (serbări, coruri, clăci, hore, piese de teatru).

După îndeplinirea acestui apostolat, unii dintre dascălii vâlceni s-au reîntors pe meleagurile natale, dar alții, nu prea mulți s-au stabilit în acele localități transilvănene în urma unor căsătorii cu partener/parteneri de viața din Ardeal. (Sursa: Băraitaru Dumitru „Misionarismul dascălilor olteni în școlile Bihorului după Marea Unire dela 1 Decembrie 1918”, din volumul „Studii vâlcene, nr 6, Ed Fântâna lui Manole, Rm. Vâlcea, 2010, p. 272)

NOTE REDACȚIA INTOL PRESS

1. Refugiul în 1940 a fost posibil doar între 28 iunie (ultimatumul dat de URSS) și 3 iulie (când sovieticii au închis punctele de frontieră de-a lungul Prutului), 200.000 de cetățeni de toate etniile părăsind Basarabia și Bucovina de Nord.

2. Trebuie exclus din vocabular termenul de refugiat pentru toți evacuați (cu Foaie de evacuare sau car-

net de evacuat) între Martie 1944 și august 1944...

22. Măsurile acestea de decreștinizare au fost luate între 1940 și 1941 când forțele armate române au recucerit Basarabia.

23. Petre Gheorghe Govora (1910-2012), doctor în istorie, preot, arheolog, care și-a însușit învățătura teologică și istorică la Suceava, după mutarea între anii 1945 și 1948, la Suceava, a Facultății de Teologie din Cernăuți...În 1943, preotul vâlcean a fost misionar ortodox în Basarabia și peste granițele ei, Transnistria, până aproape de Odesa, ajutându-i pe deținuții evrei și nu numai din lagărele din Transnistria, între Nistru și Bug...Petre Gheorghe Govora este unul dintre cei mai eficienți arheologi români, vâlceni, care și-a pus sem-

nătura pe cele mai mari descoperiri ale preistoriei vâlcene, și a perioadei romane, scriind în 2005 „O preistorie a Județului Vâlcea”, Editura Pertas. A scris deosebit de multe articole în presa de specialitate națională, între 1967-1990, fiind și cel mai apropiat colaborator al Preafericitului Justinian Marina, între 1935-1975, cel din urmă, în 1973, aprobându-i un muzeu personal, lui Gheorghe Petre Govora, la Govora Băi, cu cele mai importante descoperiri ale acestuia din perimetrul Govora-Stolnici-Ocnele Mari! În ultima perioadă a vieții Gheorghe Petre Govora a fost într-o colaborare foarte strânsă cu jurnalistul Petre Cichirdan din Râmnicu Vâlcea...

24. Nu numai refugiaților polonezi, din 1940, incar-

tiruiți la Ocnele Mari și Govora, dar și refugiații ardeleni din nordul Transilvaniei, a refugiaților moldoveni, ai celor din partea dreaptă a Prutului...Vâlcea ar trebui să devină județ erou al celui de-al Doilea Război Mondial pentru că aproape și-a dublat numărul de locuitori, foarte puțini dintre cei aici aciuși sau reparați, plecând după 1945, înapoi, în locul de baștină!

25. Nicu Angelescu, profesor și de Literatură română și Filozofie, a predat după 1918 în zona Ardealului de Nord, în perioada de stagiatură...Așa cum foarte mulți învățători, alți funcționari, au lucrat în Basarabia, după Primul Război Mondial!..În 1944, la Evacuare, ei figurând pe listele de evacuați în proriile lor locuri, natale...

CĂLIMĂNEȘTI - CĂCIULATA ÎN PERIOADA 1950-1990

Gheorghe MĂMULARU

De-a lungul celor patru decenii (1950 -1990) stațiunea balneară Călimănești - Căciulata a cunoscut mai multe forme de organizare. În cei 40 de ani stațiunea noastră a fost în subordinea Ministerului Sănătății (1950 -1960), Regiunii Argeș (1960 -1968) și județului Vâlcea (1968 -1990).

1.Perioada Ministerului Sănătății (1950-1960)

În cadrul Ministerului Sănătății a funcționat Direcția Generală Balneoclimatică. Această direcție se ocupa de organizarea, îndrumarea și controlul activității din toate stațiunile balneare ale țării noastre. În subordinea sa se mai afla, ca organ tehnic, Institutul de Bal-neofizioterapie din București. Acest institut se ocupa de pregătirea medicilor pentru stațiunile balneare, avea rol metodologic, de îndrumare și control a stațiunilor balneare. Aceste atribuții ale institutului s-au menținut și în perioadele următoare (regională și județeană).

La Călimănești, în acest deceniu (1950 -1960) s-au produs mai multe transformări: în anul 1950 s-a făcut naționalizarea hotelurilor și vilelor din Călimănești și Căciulata și li s-au dat denumiri noi.

-La Călimănești Marele Hotel al Statului a primit denumirea de Sanatoriul Ministerului Sănătății; vila lui Ion Cantacuzino a devenit Vila " 23 August", vila dr. Ion Coca -Vila "Bujorul", cele două vile ale lui Chilibaru -Vila „Albina” și Vila "Pinilor"; vila dr. Teodor Niculescu -Vila "Florilor"; cele două vile ale lui Ion Vasile -Vila „30 Decembrie" care ulterior s-a numit Vila "Teilor" și Vila "Carpați"; cele două vile ale dr. Holbanski Ștepleanu: Vila "Culbecu" devine Vila "Greierașul", iar cealaltă -Vila Scriitorilor; cele două hoteluri Jantea: Jantea 1-Vila "Oltul" și Jantea 2 -Vila "Zorilor" etc. La Căciulata Hotel Săltea devine Vila „1 Mai", vila lui Partenie Cosma -Vila "Cozia", vila lui Măcelariu -Vila "I. C. Frimu"; vila colonel Soare -Vila „Bucegi”; vila dr. Ion Anghel -Vila „Miorița”, Vila „Tomis" devine Vila „Pușkin” etc. După „botezul” lor a urmat repartizarea acestor vile la următoarele departamente: 1. Ministerul Sănătății primește clădirea Marele Hotel al Statului, care devine Sanatoriul Ministerului Sănătății. Acest departament mai gestionează baza de tratament și izvoarele minerale. În cadrul acestui departament s-a înființat o Policlinică, cu următoarele cabinete: radiologie, stomatologie, O.R.L., ginecologie și balneologie (acesta din urmă funcționa nu-mai vara). De asemenea, acest departament coordona activitatea balneară pe întreaga stațiune.

2. Confederația Generală a Muncii (sindicatul) deținea majoritatea vilelor din Călimănești și Căciulata. 3. Căile Ferate Române (C.F.R.) deținea Vila "Zorilor".

4. Ministerul Afacerilor Interne (M.A.I.) deținea Vila "Carpați". 5. Ministerul Forțelor Armate (M.F.A.) deținea două vile în Căciulata. 6. Cooperația Mește-șugărească deținea o singură vilă în Căciulata.

Toate aceste departamente aveau administrație și asis-

tență medicală proprie. Bolnavii internați în departamentele 2 -6 făceau tratament în baza de tratament a Ministerului Sănătății, contra cost; plăteau departamentele respective. Această formă de organizare pe departamente s-a menținut până în anul 1956. În acest an, 1956, au fost desființate toate administrațiile departamentelor și s-a înființat Întreprinderea Balneară de Stat (I.B.S.) -unitate economică, cu personalitate juridică și condusă de trei directori: un director medical coordonator, un director medical adjunct și un director administrativ adjunct. În-treprinderea era în subordinea Direcției Generale Bal-neoclimatice din Ministerul Sănătății.

În cadrul acestei întreprinderi s-au înființat trei sanatorii:

1. Sanatoriul de Copii (7 -14 ani), cu sechele după hepatita epidemică, s-a înființat în 1957 și a funcționat în vilele „Pușkin” și „Brazilor " din Căciulata.

2. Sanatoriul de Silicoză pentru muncitorii din minele de cărbuni și din carierele de piatră-a fost înființat în anul 1957 și a funcționat în perioada 1957 -1962 în vilele „23August” și "Bujorul", în anul 1962 a fost mutat în Vila „1Mai" din Căciulata în locul Sanatoriului de Urologie care a fost desființat.

3. Sanatoriul de Urologie a fost înființat în 1958 și a funcționat până în anul 1962 în Vila „1Mai" din Căciulata. În anul 1962 acest sanatoriu a fost desființat și în locul lui a fost mutat Sanatoriul de Silicoză.

2. Perioada Regiunii Argeș (1960 -1968)

În anul 1960 au fost transferate stațiunile balneare din țara noastră din subordinea Ministerul Sănătății - Direcția Generală Balneoclimatică în subordinea sfaturilor populare regionale. În cadrul Sfatului Popular Regional au funcționat mai multe secții: Secția Sani-tară și Prevederi Sociale, Secția Învățământ, Secția de Gospodărire etc. Tot în 1960 a apărut Hotărârea Con-siliului de Miniștri (H.C.M.) nr. 9/1960 care a prevăzut înființarea în stațiune a trei unități:

1. Serviciul Medical Balnear (S.M.B.) - unitate bugetară cu personalitate juridică și condus de un director medical. Era subordonat Secției Sanitare și de Prevederi Sociale a Regiunii Argeș. Avea în gestiunea sa clădirea Sanatoriului Ministerului Sănătății, care a primit denumirea de Pavilion Central; această denumire s-a păstrat până în anul 1986, când i s-a schimbat numele în Hotel Central. S.M.B. mai deținea bazele de tratament și izvoarele minerale. Asigura asistența medicală și tratamentul balnear.

2. Întreprinderea Economică Balneară (I.E.B.) -unitate economică cu personalitate juridică și condusă de un director administrativ. A fost în subordinea Secției de Gospodărire Regională. Se ocupa de cazarea și hrana bolnavilor veniți în stațiune.

3. Întreprinderea de Gospodărire Orășenească (I.G.O.) - unitate economică cu personalitate juridică și condusă de un director administrativ. A fost în subordinea Secției de

Gospodărie Regională. Se ocupa cu aprovizionarea cu apă potabilă, energie electrică, tran-sportul în comun, salubritate etc.

3. Perioada județului Vâlcea (1968 -1990)

În anul 1968 a avut loc o nouă reformă administrativ -teritorială; au fost desființate regiunile și raioanele și au fost reînființate vechile județe. Județul Vâlcea era condus de un Consiliu Popular în cadrul căruia funcționau mai multe direcții de specialitate: Direcția Sanitară, Direcția de Învățământ, Oficiul Județean de Turism, Direcția de Gospodărie, Direcția Agricolă etc.

Serviciul Medical Balnear era subordonat Direcției Sanitare, iar Întreprinderea Economică Balneară era în subordinea Oficiului Județean de Turism. Tot în 1968 s-a înființat Complexul Balnear U.G.S.R. din Căciulata (al sindicatelor) - unitate bugetară cu personalitate juridică și condusă de un director administrativ și un medic șef. Era în subordinea Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România. Acest complex asigura asistența medicală, tratamentul balnear, cazarea și hrana bolnavilor.

În primivara anului 1970, conform H.C.M. nr. 558/1970, S.M.B. și I.E.B. se unesc și formează Complexul Balnear Călimănești, condus de trei directori: un director administrativ coordonator, un director medical și un director comercial. Era în subordinea Oficiului Județean de Turism și Direcției Sanitare. Acest complex deținea toate vilele din

Călimănești și Căciulata, bazele de tratament și izvoarele minerale. Se ocupa de asistența medicală, tratamentul balnear, cazarea și hrana bolnavilor.

La 1 aprilie 1974 s-a înființat Clinica de Balneologie din Călimănești, unitate bugetară fără personalitate juridică și condusă de un conferențiar care ulterior a fost promovat profesor. Clinica era subordonată Institutului de Balneofizioterapie din București. Între anii 1974 -1976 a funcționat în incinta Pavilionului Central, iar din 1976 în subordinea a funcționat în Vila "Oltul". Se ocupa cu asistența medicală cu instruirea medicilor și cu cercetarea științifică.

La 1 aprilie 1975 s-a înființat Secția Clinică a Institutului Național de Geriatrie din București - unitate bugetară fără personalitate juridică și condusă de un medic primar. A fost Institutului Național de Geriatrie din București. A funcționat în perioada 1975 -1978 în incinta Hotelului "Vâlcea", iar din 1978 în Hotelul "Căciulata" de la Cozia. Se ocupa de aplicarea tratamentului geriatric la bolnavi.

Tot în 1975 s-au înființat cele două policlinici balneare, la Călimănești și Căciulata, unități bugetare fără personalitate juridică, conduse de către un medic șef. Au fost subordonate Direcției Sanitare a județului Vâlcea și se ocupau cu asistența medicală și tratamentul balnear.

Iată, pe scurt, diferitele forme de organizare ale stațiunii noastre în perioada 1950 -1990.

FORUM VÂLCEAN LA DRĂGĂȘANI .

CREATIVITATEA ÎN LIMBAJUL TINERILOR

Prof. Anca Nicoleta BOROȘANU

Limbajul tinerilor este caracterizat prin cel mai mare grad de nonconformism, de respingere a altor generații, de solidaritate de grup, de nevoia de a fi în interiorul lui și mai ales de a vorbi ca ceilalți membri ai grupului.

Argoul tinerilor a apărut datorită necesității de marcare a apartenenței la grup, la generație și este folosit din nevoia de a fi în ton cu moda lingvistică. El se înnoiește foarte repede. Zonele specifice dezvoltării limbajului tinerilor sunt: muzică, sport, computer și jocuri, internet, tehnologie informatică, școală, relații sexuale, băutură, droguri, sport etc. Sursele elementelor din limbajul tinerilor sunt multiple. Ele se găsesc în argoul prototipic și argoul interlop, precum și în mass media (publicitate), internet și computer.

Argoul adolescentului se naște din surse diferite. Primul, dar nu cel mai important probabil, poate fi nevoia unui limbaj „cifrat” ca să nu poată fi înțeles de cei din jur. Așa s-a născut celebrul „șase” care dă de veste elevilor că e timpul să meargă în bancă, să aștepte venirea profesorului și să ia poza de elevi „model”.

Cauza pentru un alt fenomen răspândit în rândul adolescenților, moda superlativelor absolute folosite la tot pasul, este teribilismul vârstei. Totul este super: muzica, haina, fata. Uneori se ajunge la răsturnări totale ale semnificației, de tipul antifrazei, ca în cazul termenilor *bestial*, *demențial*, *mortal*, *de comă* care au dobândit valori de superlativ pozitiv („extraordinar, nemaipomenit, formidabil”).

În ultima perioadă, apelul la elementele argotice este mult mai abundent nu numai în comunicarea

orală, ci și în scris, specific pentru acest limbaj fiind comunicarea în presă și, mai nou, în forumuri, pe chat sau pe alte suporturi ale internetului. Tinerii țin pasul cu aceste inovații în limbaj și își creează un tip de argou specific pentru segmentul lor, care îi individualizează de ceilalți. Astfel ei își creează grupuri și comunică de cele mai multe ori fără a fi înțeleși de părinți, profesori sau chiar de outsiders.

Observăm folosirea unor cuvinte într-un context total confuz, iar uneori exact pe dos decât cu sensul original. Cu privire la multitudinea acestor cuvinte, ne putem întreba dacă asistăm la schimbarea limbii sau suntem înconjurați de o imensă incultură. Dintre acești termeni, care au revoluționat limbajul tinerilor, putem enumera pentru un singur sens: *belea*, *tare*, *beton*, *bestial*, *îngrozitor*, *criminal*, *mișto*, *demențial*, *super*, *tare*, *cool*, *marfă*, *bengos*.

În exprimarea elevilor și a studenților întâlnim foarte frecvent trunchierea semnificativului, îndeosebi în cazul unor termeni aparținând jargonului profesional: *bio*, *geogra*, *mate*, *prof*, *dirig*.

Intenția ludică, ironia și sarcasmul se asociază utilizării acestor elemente argotice. Formații de tipul *a drinkui*, *a sherui*, *a upgrada* din engleză *to drink*, *to share*, *to upgrade* sau *a șpăgui* de la substantivul *șpagă*, pe care le întâlnim mai ales la categoriile vorbitorilor tineri, sunt foarte ușor receptate de comunicarea orală.

Limbajul tinerilor se caracterizează printr-un pitoresc aparte, creativitatea punând în umbră funcția criptologică. Pot fi citate în acest sens creații ironice sau glumețe precum: *fumiclub* „loc în care se adună elevii în recreație pentru a fuma”, *sadomasoscaunodulapo* „sado-masochist”, *fomist* „mâncăcios”, *holist*

„student care își pierde vremea pe holurile facultății”, *pieptănat cu grenada* „ciufulit”.

Tot specifice tinerilor sunt exprimările superlativului cu sens pozitiv (*mortal*, *bestial*, *marfă*, *super*, *tare*, *beton*) dar și ale superlativului negativ (*nașparliu*, *nasol*, *nașpa cu spume*). Termeni foarte frecvent utilizați de către tineri sunt: *bazat*, *belea*, *expirat*, *faze*, *felie* (*a fi pe felie*), *fițe*, *fițos*, *motor* („motocicletă”), *varză*.

Astfel de exprimări sunt și elementele de limbaj violent și vulgar. Cu scopul de a reduce la tăcere interlocutorul sau de a-l face să se simtă mai puțin bine, se folosesc expresii de tipul: *ți-ai uitat frumusețea în photoshop*, *Ce păr frumos ai! Păcat că îți iese din nas. Ce frumoasă ești de când te-ai bărbierit! Trage-ți pielea pe dinți și fă-mă să-mi fie dor de tine! Dacă mă cobor la mîntea ta, dau de petrol etc.*

Nu mai puțin expresive sunt exprimările unor stări fiziologice precum starea de foame: *Mi-e o foame de mi patinează buricul pe șale*, *De-aș avea oglindă-n burtă, să vezi foamea cum se luptă.*, *Îmi chiorăie mațele de zice lumea că-mi deschisăi moară.*

În limbajul tinerilor, numărul de anglicisme din limba standard sau din slang este foarte mare și respectă în genere pronunția din engleză: *cool*, *horror*, *funny*, *party*, *trendy* etc.

Și termenii din engleză s-au adaptat în mare parte la sistemul limbii române cu ajutorul derivării cu sufixele *-an*, augmentativ și ironic: *gipsan* de la *gipsy* „țigan”; *gipan* de la *jeep*, *-ură*: *bulșitură/bulshitură* de la *bullshit* sau *-ez*: *trendinez* de la *trendy*.

Tinerii recurg la acest gen de formulări fie pentru că le sunt mai accesibile, fie pentru că urmăresc o formulare ieșită din comun, care să impresioneze pe oricine, o exprimare adeseori ironică sau glumeață, destinată oricând să capteze interesul receptorului.

COMUNICAREA PĂRINTE – ADOLESCENT

Prof. consilier școlar Maria BUTUȘINĂ

Moto: „Singura cale de a forma copii buni este să devenim mai întâi părinți mai buni”

(Zig Ziglar)

Una dintre cele mai importante perioade ale dezvoltării umane o constituie adolescența. Traversarea acestei perioade este marcată de numeroase schimbări în plan emoțional, cognitiv, dar și comportamental. Familia este afectată, la rândul ei, de aceste schimbări, deoarece apar dificultăți de comunicare cu cei aflați la vârsta adolescenței. Dacă în timpul copilăriei, comunicarea era punctul forte al relației părinte-copil, în perioada adolescenței, procesul de comunicare se deteriorează. Uneori, părintele uită că vorbește cu un adult în devenire, tratându-l tot ca pe un

copil, lucru care duce la apariția conflictelor între generații.

Cum am putea îmbunătăți comunicarea părinte – adolescent? O preocupare permanentă în întâlnirile cu părinții desfășurate în cadrul ședințelor de consiliere a fost identificarea dificultăților pe care le întâmpină în comunicarea cu adolescenții, precum și mijloacele de optimizare a comunicării dintre aceștia.

În vederea optimizării comunicării este foarte important ca părintele să se autoeduce, să învețe să îl asculte și să îl înțeleagă, devenind, astfel, cel mai bun prieten al lui. În caz contrar, adolescenții se vor confesa prietenilor de aceeași vârstă, cu care își petrec majoritatea timpului liber. Când se întâmplă ca adolescentul să greșească, trebuie să înlocuim critica cu găsirea unor soluții la probleme. De exemplu, dacă vine cu o nota de 5 la matematică, nu trebuie criticat și pedepsit, ci să încercăm să identificăm ce s-a întâm-

plat. Dacă este criticat în exces, adolescentul tinde să se ascundă pe viitor și să nu mai fie sincer cu familia.

Pentru o mai bună comunicare cu adolescentul, părintele trebuie să manifeste empatie, deoarece numai așa poate să înțeleagă gândurile, emoțiile și comportamentul acestuia. În acest fel, părintele va putea explica „pe limba” adolescentului, cum să depășească și să rezolve anumite probleme cu care se confruntă.

Un alt aspect important în comunicarea părinte-adolescent este oferirea sprijinului și a iubirii necondiționate. Părinții trebuie să îi asigure că sunt dispuși oricând să îi asculte, să le ofere un umăr pe care să plângă sau un sfat din propria experiență de viață, trezindu-le astfel sentimentul de securitate și încredere.

În concluzie, meseria de părinte nu este una ușoară, de aceea grija și răbdarea sunt absolut necesare în dialogul cu adolescentul. De reținut: o bună comunicare părinte – adolescent stă la baza relaționării și formării personalității acestuia.

ANDREEA CRISTINA CĂLINESCU

(Școala Tudor Vladimirescu Drăgășani, clasa a VI-a)

În mintea unui nebun

Nu știu,
Nu pot,
Nu scriu...

Ireversibile gânduri,
Ce îmi alinați durerea,
Ireversibile vise,
Ce îmi îngânați alcătuirea,
Ireversibile zile,

Ce nu tineți timpul pe loc
Formați toate o iluzie nonstop:
Sunt eu pe mare...
Și în mijloc se aprinde un foc,
Fanteziile dau ocol minții,
O pușcă nu mai are muniții.
E greu când ai un pic
Și e rău când nu ai nimic,
Gândul unui nebun e de a ucide.
Eu ce sunt?

Voi decide.

Nafragiat în basme

Într-un vis naufragiat
Razele sunt rupte,
Unde gândul e îmbinat
Cu trecutul unei șoapte,
Dominat de a seca

CENACLU LITERAR AL ELEVILOR

MIRUNA BĂIȚOIU

(Liceul Tehnologic Brătianu, clasa a XII-a)

Numele

Ia-mi numele și pune-ți-l pe buze
Cu limba vreau să îl atingi
să-l mesteci
Să îl înghiți și să
îl plimbi până-n stomac
De unde fluturi să răsară
Să dea din aripi
Să se zbată
Să te trezești cu numele meu
în sinapse
în vis
în ochiul ce se zbate
Ia-mi numele și pune-ți-l pe buze.

Purificare

Pe-asfalt, ședeau lăsate-n voia sorții
Cadavrele.
Și noaptea se lăsa mai neagră, mai pustie
Cadavrele zăceau în agonie.
Orele zburau, trăgând destinul crud
Cadavrele tăceau absurd.
Ardeau din temelii, scânteii săreau
Cadavrele
se descompuneau.
Și neclintite, clocotind de focul uriaș
Cadavrele, vedete în oraș.

LARISA CRISTINA CĂPRUCI

(Liceul Tehnologic Brătianu, clasa a X-a)

Cu alți ochi

Cuvintele se pierd în vânt,
Durerea se vindecă cu greu,
Oamenii se schimbă.
Lacrimile se șterg.
Prietenii se pierd.
Cuvintele mai rămân
Ca niște răni adânci.
Doare,
Dar oare e durere?

Un gând

Sunt un copil!
Nu știu ce vreau,
Dar poate simt ce vreau.
Simt nevoia de atenție,
Poate că vreau să fiu iubită
Nu am mai simțit asta
Și mi se pare interesant,
Aș vrea să învăț iubirea,
Deși iubirea nu se poate învăța,
Doar se simte în adânc.

FLUTURI SĂRUTÂNDU-SE regina poetă Carmen Sylva

Prof. Elena Natalia CĂLINESCU

În volumul *Fluturi sărutându-se*, publicat în anul 2013, sunt cuprinse selectiv poezii din volumele anterioare de versuri ale autoarei Carmen Sylva traduse în limba română din germană și respectiv franceză, dar și aforisme ale acesteia, care surprind concepția despre umanitate și viață, despre spirit și artă, despre iubire, datorie și fericire sau despre suferință, politică, trufie, în cugetări ale celei care a fost Regina Elisabeta a României.

Denumirea volumului este dată de poezia *Fluturi sărutându-se*, în care tema iubirii este valorificată prin motive literare precum cel al ochiului, contemplarea chipului persoanei iubite realizându-se la nivelul vizualului, privirea fiind cea care intensifică sentimentele (*Și un fulger umed le e privirea*), dar și prin motivul sărutului, simbol ce situează trăirea sentimentului de dragoste la nivelul tactilului (*Cu drag eu genele-ți ating/.../ Și astfel te sărut pe tine*), completat de motivul literar al zborului (*Bătând din aripi*), atitudinea confesivă a eului liric fiind astfel ușor dinamizată.

Secvențele poetice se evidențiază prin transpunerea trăirii din trecut în prezent, sugerată de utilizarea verbelor la timpul trecut și la timpul prezent (*a creat, ating, clipesc, sărut, pier*). Eul liric general din primul catren (*încins-a ochii tăi*) este astfel înlocuit sau alternează cu cel individual în următoarele patru catrene ale textului liric *Fluturi sărutându-se*. Dorința unificării prin iubire este sugerată de verbele la modul condițional-optativ: *E parcă soarele ar luci/ Și într-însul ne-am uni de-aproape*, iar focul nimicitor al iubirii se reflectă în și din privirea celui iubit, suferința și arderea fiind exprimate metaforic în ultima strofă, imaginarea poetică devenind astfel romantic: *Eu pier în strângerea clipirii/.../ Topit de flacăra iubirii*, trăirea mistuitoare a erosului asemănându-se celei din opera

eminesciană *Odă (în metru antic)*, însă doar din perspectiva omului muritor în ipostaza de îndrăgostit.

Suferința din iubire se face prezentă și în poezia *Pe cea câmpie albă*, inima zdrobită fiind cea care se adâncește în singurătate, lipsa oricărui țel fiind iminentă, iar natura devine sursa de inspirație și indicele comparativ al universului poetic: *Pe cea câmpie albă/ E-mpinsă o frunză moartă*, în care cromatica neutralizează viața. Albul, nonculoare, relevă resemnarea, deznădejdea, captivitatea ce se regăsesc și în universul bacovian unde albul apare ca sugestie a morții, dar care capătă aici valența lipsei sentimentelor ce echivalează cu moartea, cu incapacitatea de a se opune durerii sufletești.

Tot inima este cea nevoită să suporte durerea dragostei de mamă pentru copilul pierdut pe veci în *De-atâtea ori*, dar și în poezia *Înainte furtunii*, unde tema morții neîndurătoare sfâșie existența. Eul liric copleșit de dor are ca unică modalitate de consolare amintirea fetei pierdute, așa cum se desprinde din prima strofă a poeziei *De-atâtea ori*, chiar dacă prezența iluzorie a acesteia nu poate fi decât de scurtă durată: *De-ai fi și înșelător vederii/.../ Copilă, cu ivirea ta./ N-aș întreba ce dor te poartă/ .../ Spre a nu te risipi tu în vânt/.../ .../ Dar, vai, m-aș sătura pe clipă/ De tine cea pierdută-n veci.*

Discursul liric al autoarei Carmen Sylva este susținut de lirismul subiectiv prin prezența mărcilor lexicogramaticale ale subiectivității: pronume (*eu, mi, mă, mele, îmi, noi, ne*), adjective pronomiale (*mea, meu, mei*) și verbe la persoana I și a II-a (*văd, știu, să sărut, lasă, culci, am așteptat, spune, să porți*).

Limbajul poetic este în consonanță cu conținutul de idei, cu figurile de stil (epitete, metafore, personificări, comparații), care crează imagini artistice diverse (vizuale, cromatice, auditive, tactile) și conferă expresivitate creațiilor lirice din volum. Simetria, echilibrul compozițional, naturalețea și simplitatea stilistică dau

o notă clasică, muzicalitatea versurilor accentuându-se prin utilizarea unor elemente de prozodie specifice. Se remarcă o rimă predominant încrucișată în *Fluturi sărutându-se*, *Frunze veștejite*, *Cântec*, *Cruce și Coroană*, *Uitare*, *Un ger năprasnic*, *Pe cea câmpie albă* sau îmbrățișată în *Vântul*, *Spre seară*, *Înainte furtunii*, *Luptă*, precum și o îmbinare între acestea *Prometeu*, *Arta*, *De-atâtea ori*, *Rătăcire*, *Copilul ei*, *Vis*, *Scrum*. În cuvântul-simbol *scrum*, ce se regăsește de altfel și în titlu, se concentrează întreaga simbolistică a textului: *Odată inima-mi striga./ Eu o făcui să tacă./ Un foc în vine îmi alerga./ Îl năbuși, dar iacă:/ Ce oprește lava a-și face drum/ Este cenușă./ scrum!*, sentimentele înnăbușite având drept consecință transformarea idealurilor vieții în cenușă, în *scrum*. În versuri libere pare a fi concepută poezia *Cântărețul*, însă rima se regăsește între ultimele versuri ale fiecărui catren: *.../Ploaia verii pe pământ//.../Duse către mare sunt//.../Trebuie și eu să cant.*

Tematica poeziilor lui Carmen Sylva – iubirea, viața, raportul dintre om și Dumnezeu, natura, suferința, eșecul existențial, timpul, creația și creatorul, condiția umană – îi conturează viziunea artistică și se află în concordanță cu concepția și experiența de viață a acesteia pe care o emană aforismele, în care sunt concentrate idei despre viață, umanitate, iubire, fericire, suferință, spirit, artă, datorie, trufie, politică, în ultima parte a volumului, intitulată *Varia*, fiind adunate o variație de cugetări.

Pornind de la convingerea că viața este o artă, în care omul nu este decât un simplu diletant, în viziunea scriitoarei trebuie să atingi sensibilul, spiritualul, pentru a progresa la stadiul de maestru: *Viața este o artă în care mult prea des rămânem simpli diletanți. Pentru a deveni maestru, trebuie să verși sânge izvorât din propria inimă*, afectivul fiind mai mult decât necesar în menținerea vieții: *Afecțiunea este un copil drăgăstos care ne menține în viață fără voia noastră*, fiindcă inima se află în acord cu privirea: *O privire frumoasă caută sufletul – sau simțurile*, în timp ce experiența nu poate fi dobândită decât prin greutăți și încercări, ce încărung omul la fel cum apa mării se acoperă de spumă după furtună: *Pletele cărunte sunt asemenea creștelor de spumă ce acoperă marea după furtună.*

Etapele de viață ale omului, dar și împrejurările de conturare a personalității acestuia, au rol important în acumularea experienței existențiale, iar fiecare vârstă are contribuția ei la definitivarea caracterului uman: *Experiența este o femeie în vârstă, venerată fără să se întrebe cineva dacă trecutul ei e dubios*, dar și un farmec specific, înțelepciunea și bunătatea căpătându-se în timp: *Bunătatea tinereții este angelică; bunătatea senectuții e divină*. Educația este, în concepția autoarei regine, un alt element esențial vieții, care contribuie la

cizelarea omului atât cultural: *Să stai de vorbă cu un om lipsit de educație este ca și cum i-ai vorbi franțuzește unui chinez; te ia drept dușman și devine agresiv*, cât și sentimental: *Educația este școala înaltă a inimii sau moral: educația te învață bunăvoința*.

Dacă opera lirică are relevanță în descoperirea poetei Carmen Sylva, prin aforisme descifrăm omul, femeia ce s-a dedicat unei țări, unui popor, care îi erau străine anterior, dar de care și-a legat senin, definitiv și onorabil existența: *Soarele nu vede niciodată lumea*

altfel, decât plină de lumină și căldură, atașându-se în mod evident de oameni: *Nu e suficient să observi oamenii, ci trebuie să îi simți cu inima*.

Prin amprenta culturală lăsată României, regina Elisabeta strălucește prin distincție, prin sensibilitate: *Omul e ca o vioară. Numai după ce ultima coardă s-a rupt, devine o bucată de lemn*, prin umanitate, prin iubire și prietenie: *Iubirea nu vede defectele, prietenia le iubește*, prin aspirația spre fericire, lăsând o prețioasă dâră de lumină în lupta cu timpul.

INVENTICĂ-INOVAȚIE

MARI CREATORI, REPETENȚI LA „SOCIALIZARE”!

Teofil PREDA

Ion Creangă, Mihai Eminescu, Ștefan Odobleja, Alfred Nobel, Nikola Tesla, Isac Newton, Leonardo da Vinci, Michelangelo Buonaroti și mulți, foarte mulți alții asemenea lor pe care nu mi-i amintesc acum!...iată doar câțiva dintre marii creatori singuratici sau mai bine spus, poate câteva dintre cele mai strălucite creiere din România și din alte țări ale lumii! Dar...în mod paradoxal, fiecare dintre ei, din motive diferite, cu toată inteligența lor scilpitoare au rămas niște repetenți la capitolul „socializare”! S-a mirat o lume întreagă, se mai miră, și, poate, se va mai mira. I-a bârfit, i-a ostracizat, le-a minimalizat potențialul geniului lor creator, le-a lezat intimitatea, i-a constrâns sub diferite forme, obligându-i la sărăcie, la o semiizolare fără voia lor, la o viață retrasă în colțul restrâns al orizontului sufletului lor. Cine pe cine a înțeles și cine pe cine nu a vrut (sau nu a putut) să înțeleagă, în faptul lor, aceste atitudini?

Privindu-i laolaltă prin spectrul definiției dată cuvântului om de către reprezentanții prestigioși ai științei, ne-am putea întreba care dintre cele două tabere (ei și lumea) au fost mai oameni? DEX-ul ne definește omul ca fiind „ființă superioară care se caracterizează prin ... gândire, inteligență și limbaj articulat...” Se poate vedea clar că prima tabără, cea a singuraticilor creatori (anormali, nebuni, după unii „mai buni”) corespunde perfect statutului de Om! Cea de-a doua tabără (lumea comună) care nu excelează prin nimic, corespunde doar la capitolul „limbaj articulat”, care, de cele mai multe ori, nici articulat „sau acordat” nu este!... „E nebun, e anormal”-mai auzim câteodată! Pentru lumea comună nu există categoria „diferit” sau „deosebit” etc. Ea categorisește oamenii „științific” cu compasul lui Hitler: „Ăsta e arian, ăsta nu e”! Cu alte cuvinte „ăsta e dracu, ăsta, nu e dracu”! Tot ea, lumea, drăguța de ea, în cursul grandioaselor ei pusee de „inteligență” denuștește prost pe cel neinformați, aiurit; pe cel axat să studieze și să priceapă anumite taine.

Nebun pe cel care și-a întors definitiv privirea de la „spectacolul” ei. Halal inteligență! Halal educație! Suciță psihologie! Am constatat asta în viața mea, precum cred, că, și dumneavoastră ați constatat în cele ce ați văzut și trăit. Istoria aceasta nefastă este foarte veche și se pare că are șanse să se repete la infinit pentru că... „Așa e lumea”! Nu vrea să audă de această istorie, și nici să ia seama la lecțiile ei cu dorința îndreptării, a revenirii la o conduită inteligentă, realistă și autentică ce ar putea conferi tuturor statutul de om. Ea, lumea, „știe ce și cum” și merge mereu înainte ca „trenul pe șine”. Cine pe cine înțelege și cine pe cine nu vrea să înțeleagă? Iată dilema!

Să ne gândim la faptul că nici unul dintre acești creatori singuratici (dar nici unul) nu s-a pronunțat ca fiind de acord cu felul în care i-au apreciat oamenii și i-au răsplătit pentru eforturile lor. Dar, nu numai ei! Chiar și ceilalți creatori (cei integrați), nu au avut impresii mulțumitoare pentru felul de a fi al lumii. Tocmai de aceea și-au pus mulți dintre ei mintea la contribuție pentru a influența în mod pozitiv, prin creațiile lor, modul de comportament al omenirii, pentru a se ajunge cu adevărat la un mod de a gândi și acționa realist și inteligent, adoptând o psihologie a vieții bazată pe norme științifice care să înalțe ființele omenești la statutul de Om.

Putem exemplifica, amintind operele scriitorilor români Liviu Rebreanu, Mihail Sadoveanu, Ion Slavici și alții asemenea lor. „Guernica”, opera pictorului spaniol Pablo Picasso, opera „Print și cerșetor” a scriitorului Mark Twain, precum marea majoritate a marilor scriitori, sculptori, poeți, muzicieni ai lumii sunt exemple grăitoare că, în ansamblu, creatorii din orice domeniu, fie ei integrați sau nu au reprezentat un îndreptar, un fel de etalon cu care ar trebui măsurată continuu atitudinea lumii față, până la urmă, de ea însăși. S-a observat de-a lungul secolelor că lumea, prin felul ei de-a evolua, are tendințe derapante de la echilibrul firesc. Creatorii, din orice domeniu au reprezentat întotdeauna un factor de echilibru și pro-

gres. Chiar dacă lumea (tot lumea!) a întrbuințat abuziv unele creații tehnice producând dezastre și alte neajunsuri, și a dat vina pe creatori, cei care le creaseră cu un scop nobil, trebuiesc luate în considerație atitudinea justă și imboldul bine intenționat sub care au creat acei oameni minunați. Se pare că, totuși, în deceniile și secolele trecute, spre deosebire de situația actuală, lumea a fost mai permisivă cu acei singuratici creativi care aveau de spus ceva, și le-a permis, cel puțin, „să se exprime”. Altfel nu mai reușea să răzbată un Leonardo Da Vinci, un Alfred Nobel, un Nicola Tesla și mulți alții asemenea lor. Operele (creațiile) creatorilor singuratici nu mai sunt luate în seamă decât dacă sunt „donate”, adică, date de pomană și atribuite „echipei” celor integrați. S-a desființat răsplata care ar trebui de drept să revină oricărui creator independent. Nu prea am auzit că se mai proclamă pe undeva drepturile creatorului independent, decât, doar, poate, de dragul de „a fi în treabă”. ... „Sărăcuțel comunism”! ...Cum merge el și astăzi așa, nestingherit, cu „colectivul” și cu „echipa” în cărcă fără să-l deranjeze nimeni. Ba, din contră. Auzim foarte des: „colectivul de specialiști, de inventatori, ... a realizat cutare sau cutare obiectiv”! Corect ar fi să se spună: cutare sau cutare firmă sau uzină a preluat, experimentat și aplicat ideea (sau ideile) unui anume creator individual. Pentru că orice realizare din această lume a plecat de la o idee, care, nu a venit dintr-o dată în capetele unei echipe, ci doar în capul unui singur individ care și-a frământat mintea mai mult, mai cu talent și mai inteligent. Care dintre aceste ființe umane va fi putut să fie mai om? Aceea despre care DEX-ul spune că se caracterizează prin „gândire și acțiune inteligentă”. Aceea una sau două, sau trei dintr-o echipă sau un colectiv? Trebuie să reafirmăm cu tărie că orice act de creație se face și apare individual! În echipă sau în colectiv se probează și doar se aplică! Gândirea este individuală! Mă refer la gândirea creativă. Nu există creație colectivă! Doar emulația este prezentă în colectiv...

ȘI DACĂ ÎNTREG ÎNVĂȚĂMÂNTUL VA FI DESFIINȚAT, ATUNCI ȘCOALA „NICOLAE PLEȘOIANU” TREBUIE DESFIINȚATĂ ULTIMA!

Am să încep cu sfârșitul pe care mi-l programasem... Și dacă se desființează întreg învățământul vâlcean, Școala de Arte și Meserii „Pleșoianu” trebuie să se desființeze ultima!

Școala „Pleșoianu”, singura ca în Germania, care pune elevul în posesia unei meserii, cum era odată Școala Pedagogică, care scotea în perioada haretiană!

salariați învățători!... și aici, în anii '60, a existat prima școală pedagogică. Dictonul „Meseria-i brățară de aur” tot cam atunci a fost promovată. Întâi să ne asigurăm că muncitorii există și trăiesc bine, și mai apoi „să trăiți bine” și voi, cei care sunteți plătiți să aveți grijă de noi!

În esolul XXI nu pot exista numai programatori, cineva, trebuind să facă și să întrețină instalațiile necesare vieții, partea mecanică și electrică care stă la baza oricărui dispozitiv informatic... Nu se poate fără dispozitive, scule, matrițe, în general obiecte de sculă-

rie...În această școală a funcționat, după anii '50, prima facultate de subingineri, în cadrul școlii silvice, secție a Facultății din Brașov...

Sculptura monument din fața Centrului de Conversie și Reconversie, fostă Șc. de Meserii „Pleșoianu” are ca autor pe același geniu al artei vâlcene, Constantin Mihăilescu, ca și monumentul lui C. Brâncoveanu din fața Primăriei!...două modele de monumente lucrări de artă, și socluri, de asemenea, artistice; și, care,

împreună cu ansamblul sculptural din Zăvoi, închinat lui Barbu Știrbei, constituie lucruri, domenii, intangibile!

Școala „Pleșoianu” a fost și este una dintre școlile de prim rang ale Olteniei!

Cei care merg în producție se întorc și dau bacalaureatul, atunci, când, doar profesia le-o cere!...așa s-au întors și Einstei, și Eminescu! Bacalaureatul nu este un

scop în sine decât în Germania, unde, cu el, poți să ocupi orice serviciu în societate!

Am fost fericit să îmi duc mașina la Service, în Nord, și să văd elevi de la această școală, făcând practică pe lângă muncitorii de înaltă calificare. Ucenicia la locul de muncă trebuie să redevină un lucru stimat de oricine! și de orice instituție...dacă vrem ca societatea să aibă viitor...

S-PC

CIRCULAȚIA LITERELOR MACARIENE DE LA TIPARNIȚA BISTRIȚEANĂ LA TÂRGOVIȘTE

Arhim. Veniamin MICLE

Cercetările efectuate în ultimii ani au făcut tot mai cunoscut pe Ieromonahul Macarie, cel care a introdus tiparul în Țara Românească, tipărind următoarele cărți: *Liturghierul* (1508), *Octoihul* (1510) și *Tetraevanghelul* (1512).

Demonstrat științific că ieromonahul Macarie este român transilvănean, originar din Codlea, este menționat în documentele medievale sub numele de Martinus Burciensis de Cseidino. El a învățat arta tipografică la Veneția, unde este menționat în anul 1485. Urmare atitudinilor exclusiviste ale venețienilor față de străini, tipograful Martin s-a refugiat în Boemia, unde lucrează la tipografia din Brno, înființată în 1486. De aici, intră în legătură cu renumitul tipograf german Schweipoldt Fiol, care tipărea cărți de ritual ortodox la Cracovia. Datorită dificultăților din partea autorităților catolice, Fiol s-a refugiat la Mănăstirea Peri din Maramureș, fiind urmat și de Martinus. După încetarea activității tipografice de aici, în jurul anului 1500, tipograful transilvănean s-a orientat spre Țara Românească, unde nu exista nici o tipografie.

Venind în Țara Românească, tipograful Martin Bârșanu caută un mediu corespunzător dezvoltării meșteșugului său, fiind convins că cel mai potrivit loc ar fi o mănăstire de cultură slavonă, cu monahi cărturari, caligrafi, miniaturisti și sculptori. Astfel de mănăstire a descoperit la Bistrița, în Oltenia.

Deși cu o experiență bogată, însușită în atelierelor tipografice din Veneția, ieromonahul Macarie va produce o carte originală, de factură autohtonă, nemaîntâlnită în nici o tipografie anterioară cu litere slavone, așa cum demonstrează întreaga sa operă, inspirată din manuscrisele românești, atingând apogeul tiparului din secolul al XVI-lea.

Este adevărat, grafia folosită de ieromonahul Macarie la tipărirea celor trei cărți diferă clar, atât de cea din tipărirea lui Schweipoldt Fiol de la Cracovia (1491), cât și de a celor tipărite de ieromonahul Macarie la Cetinje (1493–1496), mai ales în ceea ce privește frontispiciile, vinetele și literele mari ornamentate, urmărind să afirme arta românească, în spiritul și simțul artistic al poporului, promovate secole de-a rândul prin cartea manuscris. Deci, cu tehnica venețiană a creat o admirabilă literă românească. El a descoperit modelul chiar în mănăstirea unde se stabilise; monahii bistrițeni copiau manuscrisele în maniera moldovenească, așa cum adevăratele *Tetraevanghelul postelnicului Marcea*, terminat în anul 1512 și donat așezământului bistrițean, care este

caracterizat în grafie de acel „M cu poale”, întâlnit în toate operele macariene.

Cărțile tipărite de ieromonahul Macarie la Mănăstirea Bistrița au cunoscut o mare circulație, atât în interiorul țării, cât și în exteriorul ei, mai ales la popoarele slave.

Liturghierul s-a descoperit în teritoriile românești: la Mănăstirea Bistrița (7 exemplare), la Biblioteca Centrală de Stat din București (1 exemplar), la Biblioteca Facultății de Teologie Ortodoxă din Sibiu (1 exemplar); în exterior: la Biblioteca din Belgrad (1 exemplar), în colecția dr. Iuliu Todorescu din Budapesta (1 exemplar), în colecția lui P. J. Sciukin din Moscova (1 exemplar), care îl cumpărase de la preotul Teofan Geneț din Vorniceni.

Octoihul a fost semnalat prima dată în anul 1877 de arhimandritul Leonid, la Mănăstirea Hilandar din Muntele Athos (1 exemplar); în 1883, este menționat de Karataev în Bibliografia cărților slave (1 exemplar). În țara noastră, apare în 1905, la o Expoziție din Sibiu, iar în anul 1939, este descoperit în Biblioteca fostei Mitropolii unite din Blaj (1 exemplar).

Tetraevanghelul s-a păstrat în două exemplare, la Mănăstirea Bistrița; unul se află la Muzeul de Artă feudală din București, iar altul la Biblioteca Academiei Române – Secția carte rară. Această carte a

cunoscut o mare răspândire, mai ales la slavii din sudul Dunării, în Bulgaria: la Biblioteca Națională din Sofia (1 exemplar), la Biblioteca Mănăstirii Rila (1 exemplar), la Biblioteca Națională din Filipopoli (1 exemplar); în Serbia: la Biblioteca din Belgrad (1 exemplar), la Mănăstirea Opopo din Frușca Gora (1 exemplar); în Rusia, la Biblioteca Sfântului Sinod al Patriarhiei ruse din Moscova (1 exemplar), în Biblioteca „Saltikov-Șcedrin” din Petersburg (1 exemplar); în Ungaria, la Biblioteca Muzeului Național din Budapesta (1 exemplar).

Literele macariene au impresionat profund, încât Ieromonahul Macarie s-a afirmat ca un adevărat creator de școală tipografică, exercitând o influență considerabilă, de-a lungul secolului al XVI-lea, asupra tipografiilor chirilice din spațiul sud-est european, atât românesc, cât și sud-slav. Din această cauză este interesant să vedem locul ocupat de tipografia ieromonahului Macarie în contextul tipografiilor chirilice europene, precum și a raporturile ei cu tipografi-

ile chirilice existente în alte centre ale epocii.

Prima tipografie cu litere chirilice, după cea a ieromonahului Macarie din Țara Românească, a luat ființă în *Herțegovina*, la inițiativa lui Bojidar de Goražde, egumenul Mănăstirii Goražde, la anul 1518. După ce, doi tineri învățaseră arta tipografică la Veneția, unul dintre ei, Fjodor Liubavič, s-a reîntors în patrie, aducând cu sine o tipografie și caractere tipografice, cu ajutorul cărora va organiza tipografia din mănăstirea respectivă, unde va publica trei cărți: *Liturghierul* (1519), *Psaltirea* (1521) și *Molitvelnicul* (1523). Cărțile tipărite aici sunt puternic influențate de tipărirea din țara noastră. În ele se întâlnesc pentru prima dată elemente de ornamentație, ceea ce denotă influența tipografiei lui Macarie, fiind evidentă într-o

serie de inițiale, precum și într-un frontispiciu, folosite la tipărirea *Liturghierului* și a *Molitvelnicului*. Tipul de inițială, alcătuit din împletituri, nu apare în nici o carte tipărită în sudul Dunării, înainte de anul 1519. Frontispiciul, apărut pentru prima dată într-o tipografie chi-rilică din Europa, în *Liturghierul* lui Macarie (1508), precum și pe mai multe file din *Tetraevanghel* (1512), frapează prin asemănarea cu frontispiciul din *Psaltirea* de la Goražde. Unii cercetători au crezut că este vorba de același clișeu, dar studiul comparativ realizat de Ludovic Demény asupra originalelor găsite în Biblioteca din Petersburg a

dovedit că meșterul tipograf Fjodor Liubavič a copiat imaginea din cartea lui Macarie, apoi a transpus-o pe lemn și a gravat un nou clișeu. Diferențele sunt atât de mici, încât este exclus ca cei doi tipografi să fi folosit o singură sursă de inspirație, adică un manuscris sârb.

Influența operei tipografice a ieromonahului Macarie nu s-a simțit numai asupra cărților tipărite la Goražde, ci chiar și la *Veneția*. Aici activa spre finele celui de al doilea deceniu din secolul al XVI-lea călugărul muntenețean Pahomie cu ucenicii săi; ei tipăresc mai multe ediții ale *Liturghierului slavon*, pentru slavii sud-dunăreni, sârbi și bulgari. Prima ediție apare în anul 1519, fiind urmată de altele, în anii 1527, 1538–1540, 1554 și 1570. Tipografiile muntenețene din Veneția reproduc cu fidelitate *Liturghierul* lui Macarie (1508), redând chiar și greșelile de ordin tehnic pe care le săvârșise el. Profesorul Ene Braniște afirmă că, „asemănarea până la identitate a edițiilor venețiene cu cea a lui Macarie nu se poate explica printr-un izvod comun, de origine sârbească, folosit și

de Macarie și de editorii venețieni; edițiile acestora din urmă nu pot fi decât copii ale Liturghierului lui Macarie, deoarece ele reproduc și unele insuficiențe de ordin tehnic tipografic ale ediției lui Macarie”.

Orașul Sibiu se înscrie printre cele mai vechi centre tipografice de pe teritoriile românești. Prima tipografie este atestată în anul 1528, dar care datează probabil chiar mai dinainte, fiind organizată de Theobaldus Gryffius (†1540), originar din localitatea germană Reutlingen. Lukas Trapoldner, ucenicul lui Theobaldus Gryffius, și-a deschis o tipografie proprie, în cadrul căreia a funcționat și o secție românească, cu litere chirilice, condusă de Filip Moldoveanu, atestat documentar până în anul 1554. Meșter iscusit, el tipărește în 1544 un *Catehism românesc*, văzut în anul 1838 de Timotei Cipariu, din care nu se mai păstrează însă nici un exemplar; cert este că e prima carte în limba română tipărită pe pământul românesc. A doua carte tipărită de Filip Moldoveanu este un *Tetraevanghel slavon*, cu litere chirilice, apărut în 1546. Specialiștii au relevat faptul că este o copie tipografică a *Tetraevanghelului* tipărit de Macarie în 1512. Frontispiciile și inițialele înflorate imită pe cele din tipăriturile macariene; literele noi, tăiate tot de Filip, imită de asemenea, tiparul lui Macarie. Din această ediție se cunosc două exemplare: unul incomplet, în Biblioteca „Saltâkov-Șcedrin” din Petersburg, iar altul complet, în Biblioteca Universității din Ujgorod, ambele provenite din Moldova; cel de la Petersburg aparținuse domnitorului Gheorghe Ștefan (1653–1658).

Cărțile apărute în *Mănăstirea Rujansk* au suferit o influență incontestabilă a tipografiei ieromonahului Macarie, copiind nu numai litera sau ornamentele, ci uneori chiar întreg textul. Astfel, *Tetraevanghelul* din 1512 a fost tipărit la anul 1537, în tipografia mănăstirească, pe care o conducea monahul Teodosie, fiind ajutat de opt călugări din mănăstire. Lucrarea atestă „o indiscutabilă influență a tipografiei lui Macarie din Țara Românească”. *Evangheliarul* de la Rujansk este o carte foarte rară; potrivit opiniei specialiștilor, se pare că ar mai exista numai trei exemplare, dintre care cel mai complet se află în Biblioteca publică din Petersburg.

Altă tipografie din Serbia, unde influența tipăriturilor macariene este evidentă, a funcționat la *Belgrad*. Aici activa ieromonahul Mardarie, care tipărește un *Tetraevanghel*, în anul 1552; cartea este o reeditare a *Tetraevanghelului* din 1512. Dintre toate cărțile apărute la slavii de sud, în secolul al XVI-lea, aceasta este cea mai apropiată de opera lui Macarie din 1512, fapt relevat de toate studiile de specialitate, consacrate acestei probleme, atât de cercetători români cât și străini; ea reproduce întrutotul ediția din 1512, până și stema Țării Românești. Exemplarul păstrat în colecția din Budapesta adevărește că este o copie identică a celui macarian. Asemănarea dintre cele două *Tetraevanghele* – 1552 și 1512 – este atât de mare încât constituie o reproducere întocmai. Toate studiile de specialitate, române și străine, consacrate acestei teme, relevă influența incontestabilă a tipografiei macariene asupra celei de la Belgrad.

În *Mănăstirea Mrkšina*, situată în apropiere de Muntenegru, funcționa o tipografie, unde își continuă activitatea ieromonahul Mardarie, întâlnit la tipografia din Belgrad. Aici tipărește a doua sa carte, *Tetraevanghelul* din anul 1562, fiind o reeditare, pagină cu pagină și rând cu rând, a celui din 1552. Potrivit epilogului, tipograful nu folosește literele de la Belgrad,

ci execută altele „cu mare greutate”, cu mâna sa, „din fier și din aramă”, opera fiind încheiată la 24 iunie 1562. De asemenea, clișeele pentru inițiale, vignete și frontispicii au fost elaborate din nou. Totuși, literele sunt în cea mai mare parte aceleași sau imitate după cele ale tipografiei din Belgrad de la 1552. Din această ediție sunt cunoscute mai multe exemplare, unul fiind descoperit de Ludovic Demény în Biblioteca filialei Cluj a Academiei Române; altul s-a găsit în Biblioteca de la Blaj, care provenea din vechea Bibliotecă a Mitropoliei românești din Alba Iulia, aparținând mitropolitului Sava Brancovici, și se păstrează în Biblioteca Universității clujene. Ieromonahul Mardarie, observând neconcordanța între stema Țării Românești și tipăriturile sale, renunță la ea în partea a doua a cărții, lăsând gol spațiul respectiv din frontispiciu.

O influență evidentă a operelor tipografului Macarie se constată și în tipăriturile diaconului Coresi, care învățase meșteșugul tiparului în atelierul lui Dimitrie Liubavič din Târgoviște. După stabilirea diaconului Coresi cu ucenicii săi la Brașov și înființarea tipografiei, el primește „conducerea tipăriturilor cu slovă chirilică, pe care ei o tăiară din nou, luând ca model caracterele frumoase, și chiar ornamentele, din tipăriturile lui Macarie”, editând în 1556–1557, prima sa carte, un *Octoih slavon*. Deși creează un nou tip de literă, „caracteristică tiparului coresian”, totuși cărțile sale reproduc frontispicii și litere ornate după cele trei cărți macariene, creându-se astfel o tradiție a artei tipografice româno-slave, inițiate de tipograful român. Prima carte a ieromonahului Macarie, *Liturghierul* (1508) a constituit model pentru toate cele trei ediții de liturghiere tipărite în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, în țara noastră, cunoscute până în prezent: *Liturghierul-Slujebnic*, coresian de origine, dar fără dată, începe cu *Învățătura* Sfântului Vasile cel Mare, ca și *Liturghierul* lui Macarie; *Liturghierul* din 1570, prima traducere românească realizată de Coresi, păstrează planul lucrării și cuprinsul *Liturghierului* tipărit de Macarie. Ornamentele de frontispicii imită pe cele din cartea macariană. A treia ediție, *Liturghierul slav* tipărit în 1588 la Brașov, de Șerban Coresi, reeditează prototipul lui Macarie din 1508. *Octoihul* din 1510 a fost reeditat de diaconul Coresi, la Brașov, în 1557, potrivit comparației făcute de P. P. Panaitescu cu *Octoihul* macarian, descoperit în Biblioteca din Blaj. Cu privire la *Tetraevanghel* (1512), s-a constatat că, exceptând *Evangheliarul* tipărit de ieromonahul Lavrentie în Transilvania, nu există ediție de *Evangheliar* în secolul al XVI-lea în care să nu se observe, în mod evident, influența macariană.

Dintre ucenicii diaconului Coresi a făcut parte și diaconul Lorinț, care învățase arta tiparului alături de Călin, Lavrentie, Șerban și Marian. La anul 1567 apare un *Octoih slavon* tipărit de „jupânul Lorinț, diacul din Brașov și cei patru ucenici”. În jurul anului 1572, Lorinț întemeiază un atelier tipografic românesc la Sibiu, unde editează cărți pentru Biserica Ortodoxă. Ulterior deschide alt centru tipografic la Alba Iulia, unde tipărește un *Tetraevanghel slav* (1579), în care se distinge, în chip izbitor, influența operei tipografului Macarie. Datorită unor servicii aduse principelui transilvănean Cristofor Báthory (1576–1581), Lorinț obține privilegiul ca timp de 30 de ani să nu se mai retipărească această carte, pentru a reuși să-și recupereze cheltuielile făcute cu tipărirea ei; acesta este, de fapt, un început de legiferare a dreptului de autor și a proprietății literare.

Prima tipografie din București a luat ființă la inițiativa domnitorului Alexandru al II-lea Mircea (1574–1577), care încredințează ieromonahului Lavrentie misiunea de a cumpăra o tiparniță de la sașii din Brașov. Lavrentie a tipărit trei cărți: un *Tetraevanghel* slavon, în două ediții, și *Psaltirea*; din ele se cunosc 11 exemplare, răspândite prin unele biblioteci din Cluj-Napoca, București, Petersburg, Moscova, Sofia, Svestov și Plovdiv. Tiparul ieromonahului Lavrentie prezintă particularități, definindu-l ca ceva specific și unic în istoria tiparului românesc din secolul al XVI-lea; el nu se confundă cu nici unul din caracterele poligrafice practicate în Transilvania sau Țara Românească. Totuși, se observă și aici influența ieromonahului Macarie, mai ales în privința ornamentației. Cartea este împodobită cu două frontispicii; unul mai mare, imprimat de patru ori, și altul mai mic, simplu, reproduc de șapte ori. Cel dintâi se aseamăna cu frontispiciile macariene, având în plus pe mijlocul pozoabei decorată cu flori și mai ales cu vrejuri des repetate și încolăcite, o cruce, pe care este înfățișat Iisus Hristos răstignit.

Văzând aria de reproducere sau imitare a tipăriturilor macariene, este ușor de înțeles că același fenomen s-a produs și la Târgoviște. Tipografia a fost adusă aici în anul 1544 din Serbia, de Dimitrie Liubavič, care pune bazele celei de a doua tipografii chirilice a secolului al XVI-lea, din Țara Românească; el era fiul tipografului Fjodor Liubavič, care tipărise cele trei cărți la Mănăstirea Goražde, având ca model tipăriturile ieromonahului Macarie. Asociat al vestitului tipograf Bojidar Vucovič, la Veneția, lucrează împreună cu el un *Sbornic*, în 1538, iar la Gračanica, un *Octoih*, în 1539, din inițiativa mitropolitului Nicanor de Novo-Brdo, înainte de a trece la Târgoviște, unde va fi cunoscut sub numele de „nepotul lui Bojidar”. Dimitrie Liubavič folosește în Țara Românească caracterele aduse de la Goražde, care aparținuse tipografiei unchiului său Bojidar; așa se explică asemănarea literelor și a ornamentelor din cărțile lui Macarie cu cele ale tipografiei din Târgoviște, nu că el ar fi activat în cetatea de scaun. În anul 1545 apare aici *Molitvelnicul slavon*, care are două frontispicii ornate, unul simplu la începutul prefeței, iar altul la începutul textului. De asemenea, se întâlnesc 29 clișee de inițiale reproduse după tipăriturile chirilice ale lui Bojidar Vucovič; litera „C” inițială, ornamentată din *Liturghierul* lui Macarie (1508), este identică celei din prima tipăritură târgovișteană. La fel, *Triod-Penticostarul slavonesc*, tipărit la Târgoviște, în anii 1557–1558, de Coresi împreună cu cei 10 ucenici ai săi, reproduce ornamente întâlnite la ieromonahul Macarie; frontispiciul din *Tetraevanghel* (1512), aflat în fruntea *Evangheliei* lui Marcu, este identic cu cel din tipăritura coresiană. În *Apostolul românesc* din 1563, sunt folosite frontispiciile lui Macarie, iar „IP” ornamentat din *Octoihul* lui Macarie (1510) este identic cu aceeași inițială ornată din *Apostol*. Deci, este evidentă imitarea unor litere din opera macariană.

Din relatările prezente, constatăm că Martin Bârșanu din Transilvania a învățat și a practicat arta tipografică în centre renumite din Europa: Veneția, Brno, Cracovia și Peri; activează în Mănăstirea Bistrița, unde devine ieromonahul Macarie, creează o operă impresionantă, devenită model pentru multe tipografii cu literă chirilică din numeroase mănăstiri și orașe europene. El s-a afirmat ca un vrednic exponent al geniului creator românesc, devenind nemuritor sub numele de Ieromonahul Macarie tipograful.

APA PRIMORDIALĂ

Gabriel GIB

« Să bea apă de băut,/ D-unde maica m-o făcut! »
(Poet popular)

Tradiția vindecătorilor daci transmisă mai apoi românilor prin sihaștrii, asceții solomonari ori, pur și simplu, prin moșii și babele satelor noastre, conține un panaceu universal, leac folosit în orice boală, dar, mai ales atunci când omul zace și nimeni nu poate spune de ce suferă. Bolnavii grav, cărora nici medicii, nici babele, nu le mai dădeau nici o șansă, s-au vindecat în mod miraculos folosindu-l. Să bei apă din fântâna, izvorul sau pârâul din care ai băut prima oară în viață! Pentru oamenii din satele noastre de munte, nu e prea complicat fiindcă fiecare familie are o fântână în curte, dar, mai ales, și pentru că primul lucru pe care mamele îl inoculau în mintea copiilor, repetat adesea și considerat un adevărat act inițiativ, era și mai este și azi, locul de unde au băut prima dată în viață, apă! Apa aceasta primordială, care se pare că și întipărește amprenta în fiecare ființă este într-o profundă rezonanță cu aceasta, ba, mai mult chiar, se pare că transmite organismului niște informații sau că generează niște reacții ce duc la producerea anticorpilor necesari fiecărei suferințe. Vindecarea este garantată și sunt cunoscute zeci, dacă nu chiar sute de cazuri în care nu există nici un fel de dubiu, nici în ceea ce privește boala, nici în ceea ce privește regresul sau dispariția ei.

Un caz celebru este al lui Vasile Ritivoi, care, emigrat de zeci de ani în America, s-a îmbolnăvit, acolo, de cancer și după ani de suferință și tratamente inutile (doctorii nu-i mai dădeau nici o șansă, speranța de viață fiindu-i de doar 4-5 luni) s-a hotărât, « în extremis », să scrie unor rude din satul de sub munte, natal, rugându-i să-i trimită o anumită cantitate de apă, dintr-un anumit izvor. ...Când, după expirarea timpului pe care doctorii i-l mai dăduseră de trăit, s-a prezentat la un control, aceștia nu credeau că au de-a face cu muribundul ce părăsise spitalul cu doar câteva luni înainte. L-au discutat, l-au interogat, au încercat să-l momească. Omul le-a spus cum stă treaba, dar doctorii au ținut morțiș să testeze apa miraculoasă. Au comandat o nouă cantitate și au administrat-o unor bolnavi, chiar mai puțin gravi, dar, nu s-a observat nici o ameliorare a stării acestora. Vasile Ritivoi s-a întors acasă și a ridicat un turn deasupra izvorului ce l-a salvat, turn ce azi îi poartă numele (Turnul lui Ritivoi); apoi s-a reântors definitiv în America, unde a și murit în 1976, la vârsta de 92 de ani.

Apa primordială, nu-i o poveste, dar ea nu se reduce doar la apa primordială personală. În memoria naturii, apa este pură, neatinsă de poluare, mereu tânără, și există în A.D.N.ul nostru; avem trecută această apă împreună cu niște caracteristici pe care, din păcate, nu le mai găsim, nici la cea mai bună apă plată. Dacă am găsi o apă apropiată de apa primordială, am putea scăpa de multe neajunsuri, fiindcă apa reprezintă circa 70 % din corpul uman, deci, aproape ¾ din corpul nostru are de suferit, datorită faptului că nu mai este ca înainte...

BIBLIA începe cu o poveste despre apa...primordială. « La început Dumnezeu a făcut cerurile și pământul. Pământul era pustiu și gol și întuneric era peste fața adâncului de ape și Duhul lui Dumnezeu, se

mișca peste întinderea apelor »... « În mitologia românească, apa împreună cu pământul și cerul constituie una din materiile primordiale din care a fost încheșată lumea. Conform mitului cosmogonic românesc, la începuturi, când nu era "nimic" - când exista numai posibilitatea sau virtualitatea neprecizată a creației - acest nimic a luat forma unui "noian întins de ape"; "din început era numai apă". În legendele românești se precizează că "singur Dumnezeu și cu Dracul umblau pe deasupra", amândoi superiori planului acvatic și având calitatea voinței capabile de a pune în formă fluiditatea... Apa apare deopotrivă ca sursă a materiei prime dar și ca simbol al regenerării și izvor al vieții. Astfel, apa este prezentă obligatoriu, ca ipostază primară a oricărei existențe în toate riturile familiale sau sociale. Funcția sa magică și sacrală este, în aceste rituri, cea purificatoare. Conviețuirea apei cu pământul, după creația originală, s-a materializat într-un fel de organism cosmic în care apele, care izvorăsc din adâncuri atunci când pământul este "rănit" - natural sau prin intervenția omului - sunt "sângele pământului". Prin urmare, natura capacității ei purificatoare se aseamănă cu cea a sângelui jertfelor. Această apă purificatoare, prezentă în ritualul botezului sau în acela mai vechi al scaldei copilului imediat după naștere sau al scaldei mortului înainte de înmormântare, are virtute de transfigurare mai curând, decât simplu-purificatoare. Ea reface structura corporală și sufletească a omului pentru a-l trece peste pragurile lumilor - de aici și de dincolo - praguri figurate, de asemenea, acvatic. În anumite cazuri valoarea sa este pur simbolică, câteva picături fiind suficiente pentru curățirea unei lumi. Așa se întâmplă, de pildă, în ritualul nunții, când mireasa stropește nuntașii cu apă scoasă de la fântână. În mitologia românească, focul este elementul purificator al sufletului, iar apa al materiei și sufletului, deodată. Cea mai mare putere de refacere, de anulare a morții, de transformare a ei într-o existență înnoită, o are tocmai apa stătută, măloasă. Bolnavii "tratați" cu apă neîncheșată, puși în contact cu substanță primordială, au șansă regenerării. Purificarea prin apă înseamnă nu o transfigurare, o metamorfoză, ca în cazul purificării prin foc; ea exclude distrugerea, dispariția substanței. Lustrația înseamnă reluare și este renașterea, cu toate atributele nașterii inițiale. Modelul reînvierii eroului din basmele românești, care, în urma unei morți năprasnice este scăldat în două ape - apă vie și apă moartă - ilustrează această restaurare. Ca și aceasta din urmă, nici prima dualitate nu este antitețică, ci complementară. Moartea nu se opune vieții, ci o completează și o condiționează chiar - reciproca este de asemenea valabilă - iar funcția apei moarte nu o contrazice pe aceea a apei vie. Oficianta acestui ritual de reînviere nu are cum să fie decât o femeie, o zână sau o fecioară, preoteasă a unui ritual ce reia, pe scurt, nașterea sau renașterea periodică a materiei. Unele din superstiile poporului român susțin că cei morți prin înecare nu stau împreună cu ceilalți morți - materia lor nu este a unui repauzat în mediul teluric - ci deoparte, pe lângă apele în care s-au înecat, arătându-se uneori pe luna nouă ca rață sau că gâscă și chemând și pe alții să se scalde și să-i reia destinul. Potrivit lui Romulus Vulcănescu apele mirifice sunt: Apa Duminicii și Apa Sâmbetei. "Apa Duminicii izvorăște din paradis, dă deviere cerurilor în spirală și coboară pe pământ, ca o apă fastă, benefică. Apa Sâmbetei da târcol Pământului și coboară în spirală în fundul Iadului ca o apă nefastă, malefică. Apa Sâmbetei este, mai mult decât un rău

infernal, un rău-prag ce desparte lumi ireconciliabile (precum Stixul mitologiei antice grecești), apa primordială care nu lasă pământului autonomie totală (ea împrejură pământul ca un gard), ci îl păstrează încătușat în zalele sale, integrându-l într-un ciclu de existențe anistorice, început cu emersiunea Bradului Cosmic și sfârșit cu insulele morților de la marginea oceanului primordial. Pe prima, oamenii o invocă în rugăciunile lor, pe a doua o urăsc și o blesteama, ca fiind infernală. Pe firul acestor ape oamenii pot urca în ceruri sau coborâ în subpământuri, bineînțeles respectând ritul călătoriei în spirală." În Moldova se crede, de exemplu, că morții în ape sunt cei mai buni dintre morți. Aceștia sunt blajinii, care locuiesc în curățenie pe ostroavele de la capătul Apei Sâmbetei. Destinul lor încă nu s-a scris până la capăt, căci, se crede, după ce pământul va fi năpădit de păcatele oamenilor de aici, blajinii îl vor stăpâni și îl vor purifica. Și sufletele lor sunt purtate de apa mortuară a Sâmbetei, care izvorăște din rădăcinile Bradului Lumii și înconjoară pământul de nouă sau de șapte ori. Conform lui Mircea Eliade, toată preistoria ritualului de purificare prin apă presupune, de fapt, moartea și reînvierea » (CrestinOrto-dox.ro, *Cutul Apelor în mitologia românească*, Radu Alexandru).

(Fragment din lucrarea « Cei ce ne-au dat nume »)

(urmă din pag.2)

CAP III Difuzarea și promovarea

...Art. 15...

(4) Ministerul Educației și Cercetării poate susține financiar organizarea unor evenimente de genul celor prevăzute la alin. (1) și (2), singur sau în parteneriat cu Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv cu Institutul Cultural Român.

Art. 21.

Autoritățile administrației publice locale acordă o reducere de 50% a tarifelor reprezentând chiria pe metrul pătrat, percepute pentru spațiile comerciale destinate exclusiv difuzării publicațiilor prevăzute la art. 1, precum și pentru spațiile destinate publicității acestora.

...

CAPITOLUL V Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 24.

Regulamentele de organizare și funcționare, precum și procedurile de lucru ale comisiilor prevăzute la art. 4 alin. (2), art. 7 alin. (2), art. 8 și la art. 12 sunt stabilite prin ordin, respectiv hotărâre a autorității publice centrale sau locale, ori prin dispoziție a conducătorului instituției publice finanțatoare, după caz.

Art. 25.

(1) Editorii au obligația să tipărească, pentru întregul tiraj, numărul internațional standard corespunzător tipului de publicație.
(2) Editorii au obligația să tipărească pe fiecare exemplar al publicației descrierea C.I.P. realizată de Biblioteca Națională a României.
(3) Editorii au obligația să tipărească pe publicațiile lor codul de bare, în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, și să asigure utilizarea codului de bare în evidența computerizată a vânzărilor și a gestiunii.

UNELE CONTROVERSE ÎN JURUL ZILEI NAȚIONALE A ROMÂNIEI

Gheorghe PANTELIMON

La sfârșitul Primului Război Mondial (1914-1918), teritoriile românești aflate sub stăpânirea altor state au ales unirea cu Regatul României. Astfel, la 27 martie 1918 a avut loc unirea Basarabiei, regiunea devenind prima provincie revenită între hotarele românești, urmată pe 28 noiembrie 1918 de Bucovina. Pe 1 decembrie 1918, Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, la care au participat peste 1228 de delegați aleși și circa 100.000 de oameni veniți din toate colțurile Transilvaniei, dar și din celelalte provincii românești, a proclamat unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu patria-mamă. Trecură 319 ani de la 1 noiembrie 1599, când voievodul Mihai Viteazul a intrat în Alba Iulia, realizând prima mare unire politică a celor trei țări române. După o perioadă de tranziție, pe 29 decembrie 1919, primul parlament al României Mari a votat actele prin care era ratificată unirea Basarabiei, Bucovinei și Transilvaniei cu România, iar la nivel internațional, a fost consfințită prin tratatele de la Paris (1919-1920) și Trianon (1920)

După mai bine de șapte decenii, în 1990, 1 Decembrie a devenit Ziua Națională a României. De-a lungul anilor, Ziua Națională s-a sărbătorit la date diferite. Astfel, între 1866 și 1947 a fost celebrată pe 10 mai, care semnifică începutul domniei lui Carol I, la 10 mai 1866, proclamarea independenței de stat a României, la 10 mai 1877 și încoronarea regelui Carol, la 10 mai 1881. Din 1947 până în 1989, și ca urmare a Hotărârii Consiliului de Miniștri din 18 august 1949, a fost sărbătorită pe 23 august, ca Ziua Insurecției Armate Anti-

fasciste și Antiimperialiste, data la care România a întors armele împotriva Germaniei și s-a raliat cu întregul potențial economic și militar Puterilor Aliate, până la sfârșitul celui De-al Doilea Război Mondial (9 mai 1945).

Din 1990 a fost aniversată pe 1 Decembrie, zi istorică, ce simbolizează unirea tuturor românilor într-un singur stat. Această dată a fost stabilită prin Legea nr. 10/1990, adoptată de Parlamentul României pe 31 iulie 1990. Cei care formau opoziția la Frontul Salvării Naționale condus de fostul președinte, Ion Iliescu, au propus ca sărbătoarea să fie pe 22 decembrie, considerată ziua victoriei revoluției din decembrie 1989. În opinia opoziționarilor fostul F.S.N. s-a „agățat” de 1 Decembrie ca să scape de ce s-a întâmplat în perioada 16-21 decembrie 1989. Liderii unguri consideră și astăzi că 1 Decembrie a reprezentat o mare înfrângere pentru comunitatea maghiară. Pe parcurs, mai mulți istorici și politicieni au propus revenirea la ziua de 10 mai, ca Ziua Națională. În aprecierea lor, 1 Decembrie nu reprezintă unitatea pentru că doar Transilvania și Banatul erau unite.

Serbarea pe 10 Mai susțin ei avea și avantajul că era în anotimpul cel mai frumos din țara noastră, când lumea putea să iasă să „dănțuiască” în stradă. Acesta din urmă nu este un argument solid, fiindcă evenimentele istorice nu se produc în funcție de anotimp, un exemplu elocvent fiind chiar revoluția din decembrie 1989. În 2016, la Ziua Națională care a fost sărbătorită pe 1 Decembrie cu mult fast, în toată țara, prin manifestări de anvergură au participat, în marile orașe, zeci de mii de persoane.

Totodată menționăm că și alte state, printre care

Finlanda, Japonia, Liechtenstein, Lituania, Slovacia celebrează Ziua Națională, iarna.

Autoritățile române acordă atenție și marcării zilei de 10 mai. Printr-o lege inițiată în anul 2013, și aprobată de Parlamentul României, începând cu luna mai 2015, ziua de 10 mai, cu triplă semnificație, a devenit sărbătoare națională. Evenimentul care a stat la baza declarării Zilei Naționale a României pe 1 Decembrie are corespondent în alte țări, dar în fiecare stat are valoare specifică. În Statele Unite ale Americii, Ziua Națională este marcată pe 4 iulie - aniversarea proclamării independenței, pe 4 iulie 1776; în Canada, pe 1 iulie și este consacrată creării Confederației, în 1867; în Elveția pe 1 august-aniversarea creării Confederației Elvețiene în 1291; în Franța, pe 14 iulie, dată la care a avut loc căderea Bastiliei, în 1789; în Germania, pe 3 octombrie, aniversarea reunificării din 1990; Polonia are două sărbători naționale: 3 mai, Ziua Constituției din 1791 și 11 noiembrie, aniversarea independenței din 1918; și Bulgaria are două sărbători: pe 3 martie - eliberarea de sub dominația otomană în 1878 și pe 24 mai, ziua scrierii slavone în învățământ și cultură, iar Ungaria serbează Ziua Națională pe 23 octombrie - aniversarea revoluției din 1956, ca să ne rezumăm la aceste exemple. Controversele pe această temă poate vor continua, dar precizăm că articolul 12 „Simboluri Naționale” din Constituția postdecembristă prevede următoarele: „Ziua Națională a României este 1 Decembrie”. Schimbarea datei presupune modificarea legii fundamentale a țării. Pe 1 Decembrie 2018 se vor împlini 100 de ani de la înfăptuirea marelui act istoric din 1918 - făurirea statului național unitar român, care a deschis calea modernizării țării. Să întâmpinăm acest eveniment crucial înfrățiți, cu sentimente de mândrie națională, de prețuire a tot ce au creat valoros înaintașii și încrezători într-un viitor mai bun.

COMPANIE, ÎNAINTE, MARȘ ! (PIESĂ ÎN 3 TABLOURI ȘI UN EPILOG)

Elena AGIU-NEACȘU

(Premiul pentru dramaturgie la concursul „Memoria slovelor” Ed. a II-a, 2016)

MOTTO: „Oare puterea nu știe altceva decât să înăbușe în sânge glasurile pe care ea însăși le-a stârnit? Dacă așa stau lucrurile, înecă în sânge propriile ei nedreptăți...”

(Antonio Buero Vallejo)

PERSONAJELE: Revoluționar₁, 17 ani ; Revoluționar₂, 40 ani; Repezentant Crucea roșie, 35 de ani; Cetățeanul turmentat, 55 de ani; Figuranți de diferite vârste, Voci

TABLOUL I

DECOR: Un tanc aflat pe orizontala scenei. În fundal, blocuri. În stânga, doi revoluționari ascunși în spatele unei fereaste cu geamul spart. Împușcături răzlețe, stigăte, urale de victorie.

(Revoluționar₁, Revoluționar₂)

Voci: U-raaaaa! Ura! Armata e cu noi! Armata e cu noi!
Revoluționar₁: I-auzi! Am izbândit...Ți-am spus eu că nu se poate altfel...!? Că până la urmă se va face pace!
Revoluționar₂: Uf, ce ușor te-aprinzi... Ce-nseamnă tine-rețea!? Răbdare...Eu nu cred până nu văd...

Voci: Ura! Ura! Armata e cu noi! Armata e cu noi!

Revoluționar₂: Și dacă e o diversiune?

Revoluționar₁: Tu nu-nțelegi că-mi chiorăie mațele de

foame!? N-am mâncat ca lumea de-aproape o săptămână... Noroc cu pâinea și apa, că altfel o mierleam pe-aci !

Revoluționar₂: Haide, hai! Te mai și lauzi! Dracu' te-o crede! Auz'! Le-ai găsit!? Gogoși! Ți-au fost aduse ca să rezști pe baricade ca un erou și tu începi să te vâicărești ca o babă...

Voci: U-raaaaa! Ura! Armata e cu noi! (*apare un grup de revoluționari în stradă și nu se mai aud împușcăturile*)

Revoluționar₂: Ei, ia' stai! S-ar putea să ai dreptate! (*deschide geamul repede; se aud iarăși împușcături*)

Revoluționar₂: Când îți spuneam eu că te grăbești! (*închide repede geamul*)

Revoluționar₁: Hm...

Revoluționar₂: Așteaptă... Ai așteptat ăl mult, așteaptă și ăl puțin... Ce dracu', te-neci ca țăganu' la mal...!? Aoleu...

Revoluționar₁: Maică-mea crede cu siguranță că am murit...

Revoluționar₂: Iar începi? N-am mai văzut așa ceva!

Revoluționar₁: Bine, mă, fii tu erou dacă-ți arde, dar eu m-am săturat!

Revoluționar₂: Erou, pe dracu'! Tre' să ne-apărăm pielea, altfel ne tăbăcesc ăștia cât ai zice pește...

Revoluționar₁: Da' de unde-or fi apărut!? Că nici n-am avut timp să...

Revoluționar₂: Și acum crezi că e momentu' să afli!?

Revoluționar₁: Eu știu? Dacă stai și te gândești, nu prea e, da' nici așa să trăiești în nesiguranță!

Revoluționar₂: Bine, hai, ieși în stradă și ia-te de piept,

uite, cu tancu' ăla... “Tu de unde mă-ta ai mai apărut, mă?” Ia-l de guler să vezi rezultatu', și-al dracu' dacă mă supăr... Că stă aci de-asăra și nici că laie, nici bălaie...
Revoluționar₁: Așteaptă.

Revoluționar₂: Păi vezi!? Ai priceput, în sfârșit. Și, mă rog, ce-așteaptă!? O mișcare greșită... Ești dispus să-ți asumi riscul? Dacă da, eu nu mă supăr, da' nu răspund pentru tine nici în fața Curții Marțiale...

Revoluționar₁: De glume îți arde-acuma? Ba te superi, ba nu te superi...

Revoluționar₂: Ia și trage un gât ca să te mai încălzești și ciocu' mic! (*îi dă o sticlă de trei sferturi pe jumătate goală, de bună seamă cu vodcă*)

Revoluționar₁: Așa, pe nemâncate?

Revoluționar₂: Mai faci și mofturi acuma!? Ai fi vrând și-o friptură la proțap, te pomenești! Ieși în stradă, că ți-o primești pe loc!

Voci: U-raaaaa! Ura! Armata e cu noi! Armata e cu noi!

Revoluționar₁: Și totuși ceva trebuie să fie...

Revoluționar₂: Păi eu ce-ți spun. Bea și taci!

Revoluționar₁: Eu știu, dacă mi se face rău!?

Revoluționar₂: Nu-i bai! Cu-atât mai bine! Dacă nu vrei să te-ncălzești, las' pe mine! (*trage o dușcă sănătoasă*)

Revoluționar₁: Pot să știu cât mai avem de stat în frigul ăsta!?

Revoluționar₂: Asta-i bună! Nu ți-am spus remediul!

Trage-o dușcă cât mai este, dacă tot zici că ți-e frig!

Revoluționar₁: Păi de frig îmi este frig, da' mi-e frică să nu mă ia cu amețea!

Revoluționar₂: Prost sunt eu că-mi prind mintea cu tine! Nici nu v-a căzut cașu' de la gură și...

Revoluționar₁: Haideți, că doar v-am explicat! Vreți să vă mai repet? Dacă n-aș fi ieșit după tata, n-aș fi pățit una ca

asta! Pe unde-o fi acum?

Revoluționar₂: Să nu-mi spui că te-apucă iar...

Revoluționar₁: Dacă am fi putut da măcar un telefon acasă. Nu știu... Stăm aici de atâta vreme. Câte zile-or fi trecut!?

Revoluționar₂: Nu te mai obosi degeaba. Dacă ți-ai pierdut răbdarea, ieși așa de probă și, zău, dacă nu fac și eu la fel! Bineînțeles, dacă nu ești ciuruit între timp. Pe-ncerca-tea...

Revoluționar₁: Măcar am afla cum stăm. Am vedea cu cine avem de-a face.

Revoluționar₂: Te riști? Cam periculos totuși!

Voci: U-raaaaa! Ura! Armata e cu noi! Armata e cu noi!

Revoluționar₁: I-auzi, iară strigă.

Revoluționar₂: Asta aud și eu. Da' de ce mama dracului nu iese nimeni din bârlog? Se-acund toți ca șobolanii. S-ar putea ca și ceilalți să creadă ca și noi că e o capcană, ce zici? Nu se poate, trebuie să crăpe vreunul. Crezi că numai tu ești cu inima la gât și lihnit de foame!? (*apare un individ în cadru și cade jos secerat de gloanțe*)

Revoluționar₂: Poftim! Te-ai lămurit?

Revoluționar₁ (*se apropie aplecat, îl târăște și îi palpează vena jugulară*): Brrrr...

Revoluționar₂: Asta e tot un speriat ca tine. N-o fi avut cine să-l tempereze!

Revoluționar₁: Da, da' cine-o fi tras? Că eu n-am văzut!?

Revoluționar₂: Dacă vrei să-ncerci, n-ai decât!

Revoluționar₁: Doamne păzește!

Revoluționar₂: Păi vezi!? Sunt în expectativă ca și noi.

Revoluționar₁: Le-o fi arzând să fie, da' cu burta goală, nu știu...

Revoluționar₂: M-ai mâncat cu-aceeași placă! Poftim, ieși

în stradă! Ia batista asta! (*îi dă o batistă albă, mototolită*)

Revoluționar₁: Și crezi că n-o să tragă dacă...!?

Revoluționar₂: Așa ar fi normal, da' poți să știi!?

Revoluționar₁: Și mă arunci așa în bătaia puștii?

Revoluționar₂: Adică tot eu sunt de vină!? Păi, nu tu mă bați la cap "c-o fi, c-o păți?...!"

Voci: U-raaaaa! Ura! Armata e cu noi! Armata e cu noi!

Revoluționar₂: Haide că m-au scos din minți ăștia cu strigătele lor!

Revoluționar₁: Or fi știind ei ceva.

Revoluționar₂: Eu cred că nu e cazul să-ți faci iluzii!

Parcă ne-am lămurit o dată! N-o luăm da capo, nu...!?

Revoluționar₁: Nu, da' dacă nu mă pierdeam de tata, luați de valul mulțimii, ar fi fost altfel...

Revoluționar₂: Iar începi ?

TABLOUL AL II-LEA

Decor: Același ca în Tabloul I. Vine un reprezentant de la Crucea Roșie care le aduce pâine, apă și câteva cutii de pateu.

(Revoluționar₁, Revoluționar₂, Rezentant Crucea roșie) Rezentant Crucea roșie: Ce fac băieții? Bravo! Trebuie să cadă nemernicii! Nu mai au mult. Răbdare! Într-o zidouă zboară!

Revoluționar₁ (*colegului*): N-am înțeles? Ce-a vrut să spună!?

Revoluționar₂: Ce-ai auzit! Tre' să cadă...

Revoluționar₁: Adică n-au cedat încă?

Revoluționar₂: Ce-ai fi vrut!? Țin cu dinții de ciolan.

Unde mai găsec ei o așa țărișoară bogată care să le stea la picioare! Haide, hai...

Revoluționar₁: Ei...

Revoluționar₂: Adică, te îndoiești de spusele mele ?

Revoluționar₁: Nu, da'...

Revoluționar₂: Da' ce?

Revoluționar₁: Știu eu!?

Revoluționar₂: Asta e, nu știi! Nu știți nimic și ați ieșit ca bezmeticii cu pieptul gol în stradă ca să vă apărați libertatea. Dar e o necesitate înțeleasă. Teoretic...

Revoluționar₁: Hai că mă băgași în ceață!

Revoluționar₂: Nu te bag. În ceață ești. Încerc să te luminez.

Revoluționar₁: Ce-o fi făcând mama? Dacă și Gabi o fi ieșit după noi, s-a ales prafu'! La cât îl duce mintea...

Revoluționar₂: Că pe tine te duce mult! ?

Revoluționar₁: Ei, nu mă puteți compara cu frate-meu. El abia are 14 ani, pe când eu peste câteva luni voi fi major...

Revoluționar₂: Doamne-ajută! Hai, nu mă-nțelege greșit! Ziceam și eu așa...

Revoluționar₁: Fie, dar nu cred că e cazul să dăm cu presupusul!

Revoluționar₂: Să dăm mai bine cu banu', că tot alba-n doi bani...

Revoluționar₁: De băscălie-ți arde-acuma!? Tot vorbești în dodii!

Revoluționar₂: Păi nu știi!? Haz de necaz. Și nu-ți mai face griji degeaba. Cum de m-oi fi ales eu cu tine pe cap, nu știu, Doamne... (...)

Revoluționar₁: Chiar, cred că e déjà Crăciunul! Am pierdut și noțiunea timpului.

Revoluționar₂: Păi, dacă te-am găsit delirând, cum dracu' să nu-l pierzi!? Noroc cu trăscau'! (*arată sticla*)

(piesa poate fi citită integral pe www.culturaarsmundi.ro)

VASILE GARVRILESCU: „PARABOLE ȘI EDITORIALE”

La Editura Contrafort din Craiova, în 2006, a apărut cartea „Parabole și Editoriale” a scriitorului și cunoscutului luptător anti-comunist Vasile Gavrilesco, născut în Silistra, Cadrilater, în 1937, și decedat în Urșani-Horezu, Vâlcea, în 6 august 2011. Da, înmormântat, aici, lângă I.G. Duca, asasinat la Sinaia, în 1933, de Garda de Fier. Să mai amintim, atâta vreme cât avem încă memorie, că, după 23 August 1944, Partidul Comunist a devenit cel mai puternic, din România, atrăgând legionarii în rândurile sale, după care, înlăturându-i și pe cei care s-au opus la cererea de lepădare de partidele istorice, a devenit și mai puternic, atrăgându-i și pe cei din aceste partide...

Vasile Gavrilesco, la patru ani, împreună cu părinții este evacuat în Regat și se stabilește în Craiova. Evacuarea Cadrilaterului pe 30 august 1940 este considerată în istorie ca evacuarea cea mai ordonată și bine pusă la punct, cu împrumuturi! Urmează școala primară în limba franceză, școala „Jules Javert” din Craiova. Îi moare tatăl când avea cinci ani și devine (după o modă a timpului) copil de trupă la Regimentul 9, artilerie, Batalionul 7 din Craiova până în 1948. 1948-1951 elev al unei școli elementare. În 1951 se înscrie la Liceul de Marină din Constanța. Acum încep chinurile datorită măsurilor absurde, politice, pe care nici o epocă din istoria omenirii nu le-a practicat; absurdul de a aparține, chiar și în copilărie, altei clase politice decât cea conducătoare!...ajunsă în poziție supremă numai și numai prin crime oribile. Este exmatriculat fiindcă a făcut parte din „structura armatei burgheze”! La Craiova, 1952-1954, urmează o școală medie de Educație Fizică, după ce trece printr-o școală de calificare în centrale electrice; în 1954, la Petroșani, se califică în meseria de minier. În 1955 se înscrie la seral la Liceul „Frații Buzești” din Craiova, apoi, în 1956, inițiază după modelul Revoluției din Ungaria o grupă paramilitară. În 1958 se căsătorește cu Aurora. Denunțat, se refugiază împreună cu soția la Anina, în Valea Jiului, unde lucrează în subteran. Este arestat pentru încercare de trecere frauduloasă a frontierei. În 1959, Tribunalul Craiova se pronunță în cazul său pentru uneltire împotriva statului și primește 20 de ani închisoare. Aurora primește și

ea 12 ani, iar mama sa, pentru omisiune de denunț, primește 10 ani! „A venit iarna, fraților, a zis careva dintre noi și pentru că nu l-a contrazis nimeni, a continuat să ningă...” În 1964 este eliberat (amnistie generală, după ce în prealabil a fost dus la Aiud, Salcia...) În 1965 este condamnat la 7 ani închisoare pentru încercarea de trecere frauduloasă a graniței, în înot, prin Iugoslavia. În 1968 este eliberat și revine în Craiova (de la Aiud) angajându-se electrician în construcții. Tracasant pentru scrierile clandestine, timp de un deceniu și turnat fiind chiar de Aurora! În 1985 este alungat din România și ajunge la Paris. În 1989 participă la ocuparea Ambasadei României din Paris. În 1990 se stabilește definitiv în Craiova, unde se căsătorește cu Nușa Gavrilesco. În 1998 se stabilește la Urșani. „Talentul poate fi asemuit cu o condamnare pe viață” Nu putem trece mai departe și să nu amintim opera, amplă, pe care acest scriitor a creat-o în viața sa zbuciumată: „Timpul trecerii tale”, manuscris în 1976, confiscat în 1977, recuperat prin CNSAS în 1997 și editat în 2006; „Vreau să fiu rege”, publicat în 1992, o carte despre Nicolae Ceaușescu; „Raiul nemernicilor”, roman, 1998; „Iubirea mea floare nomadă”, roman, 1999; „Eriadana”, roman, 2005; „Istoria personală”, roman autobiografic, 2001; „Crimă și iubire”, roman, 1996; „Starea de fapt”, poeme, 1996; „1001 parabole”, 1998; „1002 parabole”, 2005; „1004 parabole”, 2008; „Parabole și editoriale”, 2006; „Parabole”, 2008; „Dilema oilor infinite”, 2005; „Steaua reminescențelor”, roman, 2005; „Nume de cod *Marcela*”, roman, 2008; „Liliacul”, pagini din dosarul personal, 2002; „Elogiul prieteniei”, roman, 2008 (datele sunt luate din *wiki* 21 01 17).

*

„Cei care luptă în numele unei armonii sociale ar trebui

să știe că aceasta nu a existat niciodată. ...Parabola unui Mit desuet”. Cu această parabolă își începe Vasile Gavrilesco cartea de față, pe care o prezentăm cititorilor noștri; din care avem pagini seroxate pe care ni le-a transmis Ligia Nicolescu, care a stat îndelung de vorbă cu acest scriitor. V. Gavrilesco, care a devenit om al creației artistice literare datorită, ca impuls, necesității de a prezenta contemporanilor săi, situația social politică din țara noastră; odată, înainte de 1989, în cărți manuscrise, interzise; și, a doua oară, prin cărțile publicate după 1989. Aceste cărți, care, încă, nu și-au găsit receptorii interesați, deși acest lucru trebuia să se fi întâmplat mai demult, cum bine îmi spunea confidenta luptătorului anti-comunist...Când îmi spunea L. Nicolescu?...după ce întruna din zilele acestei ierni cumplite (să nu exagerăm!) am dus-o și i-am arătat monumentul AFDPR Vâlcea de la Ocele Mari, singurul monument închinat foștilor deținuți politici cu alură figurativă, din bronz și marmură, lucrare de artă! și publicată în Albumul „Monumente AFDPR”, Ed. Ziuă, 2005... Dar, așa, cum și opera literară (colosală, cum este „Timpul trecerii tale”) a lui Gavrilesco, încă, nu este încă comestibilă, tot așa și monumentul meu a fost luat de lângă Biserica « Toți Sfinții » din Râmnicu Vâlcea și dus la marginea gropii, în satul Ocnița, acolo, unde a fost pușcăria salină, celebră! și care acum zace în hăul plin cu saramură, atât de necesară Combinatului Chimic de la Râmnic! Ce gust sărat trebuie să aibă licoarea asta amestecată cu oasele celor nevinovați, dar, de care și-au bătut joc toți acești trădători de neam, care l-au făcut să sufere și pe Vasile Gavrilesco, așa cum au suferit nepermis de mult Vasile Voiculescu, Vasile Militaru sau Radu Gyr...

Da, înțelegem din această parabolă, citată, că nu a existat niciodată armonie socială, fiindcă ea, nici nu poate exista, nu a prevăzut-o nimeni, ci doar lupta de clasă de odinioară sau lupta pentru ciolan, de astăzi!...căci lupta de

clasă a expirat oată cu « Pacea de la Cozia »... „Războaiele/ s-au terminat/ tratatele/ s-au încheiat/ păcile/ s-au parafat/ dar/ Pacea de la Cozia,/ trăiască ea,/ a rămas/ neterminată/ a rămas/ uitată./ S-a întâmplat;/ Dumnezeu/ și-a pus/ mâinile-n cap./ Toți/ au devenit/ bancheri, Pacea de la Cozia/ a pus/ capăt/ luptei/ dintre/ popor/ și cler,/ a pus/ capăt/ luptei/ de clasă!/ ...Odată/ ea va fi/ serbată!” (Petre Cichirdan, „Carmine” Ed. Intol Press, Rm Vâlcea, 2008). Cartea lui Vasile Gravilescu continuă cu parabole foarte multe și interesante și se încheie cu câteva « Editoriale » culese din revistele vremii și semnate de autor. Iată un citat din ultimul (al cărții) articol, editorial, apărut în Curierul de Vâlcea din 26 mai 2005: « Chiar așa? Să fie atât de tâmpiți politicienii occidentali care ne vor cu tot dinadinsul în UE? NATO și alte organisme de importanță națională?! Să fie vorba doar

de *orbul găinilor* ori și mai grav, să se lase ei păcăliți în jocul de-a *alba neagra* a șmecheriei noastre naționale? Noi, cei în cunoștință de cauză, cunoaștem suferința din proprie experiență. Nu s-a găsit nimeni, vreo conștiință răsărită din neantul stărilor noastre ridicol parcurse cu inconștiență de animale sortite măcelarilor politici aleși să ne mintă în mai toate așteptările noastre îndreptățite, care să denunțe acel adevăr necesar cunoașterii marilor noastre nenorociri?! Dar dacă le sunt cunoscute acestor *făcători de bine* realitățile dureroase și în conștiință de cauză preferă să le ignore spre bucuria și bunăstarea înșelătorilor cu vechi state de sevicium comunist?! Atunci înseamnă că avem de-a face cu o conspirație care depășește cu mult puterea noastră de înțelegere. Complicitatea oricare ar fi ea, se merită pedepsită în termenii celor mai echitabile justiții internaționale. Și cine

să ne apere pe noi de aleșii noștri cei posesori de averi incensurabile? » Observăm tenta anilor 2005 care seamănă ca două picături de apă cu tenta articolelor noastre tot din aceeași perioadă, 2003-2007, și în care atrăgeam atenția asupra falsului de atitudine al românilor din fruntea comunității care făceau orice ca să fim admiși în 2007 la UE; și care au acceptat distrugerea completă a economiei tradiționale ale acestei țări și lipsirea ei, cea înlocuitoare, de personalitate și specificitate; și care a dus în final ca astăzi, după 15 ani, de la semnarea marelui contract de autostradă, să nu avem nici una care să lege vechea Valahie de Transilvania! și să consfințească România creată la 1918...ca să nu mai dăm alte exemple de crasă prostie!

Simion PETRE

HOREZU, APROAPE, “CAPITALĂ CULTURALĂ” VÂLCEANĂ!

De câțiva ani încoace, nu mai mult de patru, Horezu, afirmat puternic prin olărit, a început să renască și datorită unei politici culturale, care, poate, doar înainte de 1944 să mai fi existat...Spunem acest lucru, căci odată cu vizita în Ucraina, la Cernăuți, am observat elemente de arhitectură, comune, Olteniei și Bucovinei, care atestă același trecut cultural, cu rădăcini în mai multe imperii, dar în special în imperiul Austro-Ungar. Marea migrație a populației din Bucovina de Nord înspre aceste ținuturi vâlcene a fost posibilă, majoritatea evacuaților, rămânând aici (deși și aici se instalase comunismul, același, de tip stalinist!), și, nedorind să se mai întoarcă fiecare la casa lui! Când dictatorului Germaniei, Adolf Hitler, în 1938, i s-a prezentat filmul cu România, acesta, a hotărât pe loc să se alieze cu această țară și nu s-o invadeze, cum ar fi fost plănuț. Vedem de ce, ne spune istoria, nici Stalin nu a fost mai prejos, mai tot timpul, negociind cu Mareșalul Antonescu ieșirea României din război, disprețuindu-i pe politicieni, și neinvadând-o, mai mult, lăsând Transilvania acolo unde era locul ei! Migrația forțată ordonată de Mareșalul Anto-

nescu către Oltenia a fost făcută cu mare dibăcie, însuși părintele meu, povestindu-mi, ca și Leca Morariu, că, li s-a spus, că vor merge într-un ținut asemănător... Nu numai arhitectura central europeană, la fel, dar, chiar și drumul, spre exemplu, de la Cernăuți la Mănăstirea de la Banceni, cu hramul „Pogorârea Duhului Sfânt”, este la fel cu drumul de la Tomșani, la Horezu!...deal și vale, și iz mănăstiresc! Dacă nu exista în nordul Olteniei o cultură asemănătoare celei din nordul Bucovinei și nordul Basarabiei, evacuații nu rămâneau aici! și, fiind cei mai stabili dintre cei care au părăsit cele două teritorii de pe Prut! mișcarea lor, în acest teritoriu dintre Olt și Jiu, făcându-se simțită doar între plasele Horezu și Râmnicu Vâlcea! desigur, și din alte părți către Valea Oltului... Întorcându-ne la modul cum Horezu își administrează resursele culturale și știind ce se află în imediata lui apropiere: pictura de la Mănăstirea Bistrița, de la Vioarești, de la Urșani sau stabilimentele de la Bistrița, Arnota, Hurezi; putem spune fără tăgadă, că este capitală culturală vâlceană!...ca și, în alte planuri sau asemănătoare, Călimăneștii (Ostrov și Cozia, turismul de la Căciulata),

Voineasa (cu mărgăritarele sale realizări ale prezentului!), Prundeni (care, din nimic, s-a ridicat și bate un municipiu!)... Ultima surpriză a horezenilor, care, să nu uităm, își revendică oamenii de foarte mare importanță culturală: Damian Ureche din Slătioara, Dinu Săraru, Constantin Zărnescu-absolvent al liceului Horezu, în 1968, Veniamin Micle (nu ultimul-arhimandritul de la Bistrița) și câți or mai fi, are o publicație, MONITORUL DE HOREZU, coordonată chiar de primarul Nicolae Sărdărescu, care, semnează editorialele, o publicație color pe opt pagini, hârtie de ziar, plătită de chiar oamenii de afaceri horezeni, care-și fac vizibile reclamele...În numărul 1 pe 2017 editorialul primarului este o urare de început de nou an și lui i se alătură: „Sfântul Vasile cel Mare către tânăra generație” (extras din „Viețile Sfinților”, ediția Mănăstirii Sihăstria), tandemul „Realizări ale lunii decembrie 2016, obiective ianuarie 2017” ni se pare o rubrică extraordinar de utilă, care angajează și obligă, „Mica Unire primul pas spre România!”, semnat de Constantin Iovan-directorul Căminului Cultural, „Micii Scriitori Horezeni”: Huruiă Beatrice, Văduva Ștefania, Bob Oana Mădălina, iată copiii creatori la mare preț; „Mihai Eminescu, poet, prozator și jurnalist român” de același Cristi Iovan; „Campania de informare singuri acasă-ai grijă de copiii tăi oriunde te afli” de Toma Olimpia; „Hotărâri ale Consiliului Local Horezu”; iată o presă depolitizată, adăugăm noi, culturală, care îmbogățește arealul publicistic horezean, vâlcean și care denotă atmosfera destinată pe care acești edili au imprimat-o orașului lor! Felicitări domnilor responsabili de bunul mers al comunității pe care o reprezentați!

Simiona Maria KISS

MONITORUL

De Horezu

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE PRIMĂRIA ȘI CONSILIUL LOCAL HOREZU ANUL II nr. 1, Ianuarie 2017

EDITORIAL

Pagina 2 ▶

Îndemnuri de început de an

Sfântul Vasile cel Mare către tânăra generație

Pagina 2 ▶

Principalele realizări
în luna
Decembrie 2016 în Horezu

Pagina 3 ▶

Principalele acțiuni
ce urmează a se realiza
în luna Ianuarie 2017 în Horezu

Pagina 8 ▶

Sponsorii
MONITORULUI DE HOREZU

S.C. NTX CONCEPT SRL

Proiectare și Execuție Infrastructuri Rutiere, Construcții Civile și Industriale
Contact: 0740.035.985

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini și respectă Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat și de la oraș. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Tipărit la Prodcom, Tg. Jiu, 25.01.17

Ziar de cultură realizat de Asociația ECOSTAR 21
Editura INTOL - PRESS, prin SC INTOL SRL, și
SENATUL EDILOR VÂLCEA

Director: Bogdan CICHIRDAN
Consilier editorial: Constantin POENARU
Redactor șef: Petre CICHIRDAN
Publiciști: Felix SIMA
 Mihai SPORIȘ
 Gheorghe SPORIȘ
 Gheorghe DUMITRAȘCU
 Simona Maria KISS
 Gheorghe PANTELIMON
 Adina DUMITRESCU
 Gheorghe MĂMULARU
 Constanța BADEA
 Ilie GORJAN

Tehnoredactare computerizată: Bogdan CICHIRDAN.
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel/Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824,
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.culturaarsmundi.ro

Preț: 3 lei